

Bezpieczeństwo i równe traktowanie na Uniwersytecie Jagiellońskim 2022/2023

Raport z badania

Dział ds. Bezpieczeństwa
i Równego Traktowania
– Bezpieczni UJ

UNIwersYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Bezpieczeństwo i równe traktowanie na Uniwersytecie Jagiellońskim 2022/2023

Raport z badania

Dział ds. Bezpieczeństwa
i Równego Traktowania
– Bezpieczni UJ

UNIWERSYTET
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Sugerowane cytowanie:

Bezpieczni UJ (2024). Bezpieczeństwo i równe traktowanie na Uniwersytecie Jagiellońskim 2022/2023. Raport z badania. Dział ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ.

Realizacja badania, analiza i interpretacja danych:

Katarzyna Krzemińska, dr Stella Strzemecka

Redakcja merytoryczna:

Ewelina Ciaputa, Wojciech Jarczyk, Katarzyna Krzemińska, Aleksandra Migalska, Michał Powszedniak, Ewa Stoecker, dr Stella Strzemecka, Agnieszka Sznajder

Zdjęcia:

Adam Koprowski

Opracowanie graficzne:

Joanna Wypiór

ISBN 978-83-958857-3-0

© Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Dział ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ

Spis treści

1. Podsumowanie wyników i rekomendacje	7
Podsumowanie wyników	9
Rekomendacje	10
2. Charakterystyka badania	11
2.1. Opis badania	13
2.2. Metodologia	13
2.3. Opis próby	14
3. Wyniki	18
3.1. Poziom bezpieczeństwa i równego traktowania, doświadczanie niebezpiecznych sytuacji oraz sytuacji nierównego traktowania	20
3.2. Bezpieczeństwo i równe traktowania a jednostka i poziom studiów	21
3.3. Bezpieczeństwo i równe traktowanie a płeć	23
3.4. Rodzaje niepożądanych sytuacji	24
3.5. Konsekwencje doświadczania nierównych sytuacji oraz sytuacji nierównego traktowania	29
3.6. Zgłaszanie i niezgłaszanie niebezpiecznych sytuacji – losy zgłoszeń, powody niezgłaszania	30
3.7. Wiedza na temat dostępnych form wsparcia na UJ oraz ocena dostępności i zrozumiałości informacji na ich temat	35
4. Dodatkowe spostrzeżenia i pomysły osób badanych	37
4.1. Dodatkowe spostrzeżenia nt. doświadczonych sytuacji	38
4.2. Pomysły na poprawę bezpieczeństwa i równego traktowania	39
Spis wykresów	42
Spis rysunków	43
Załącznik – kwestionariusz ankiety „Badanie bezpieczeństwa i równego traktowania 2022/2023”	45

Podsumowanie
wyników i rekomendacje

1

Podsumowanie wyników

1. Osoby studiujące i przygotowujące rozprawy doktorskie na Uniwersytecie Jagiellońskim oceniły lepiej poziom bezpieczeństwa od poziomu równego traktowania na uczelni. Wysoki poziom bezpieczeństwa wskazało 4 na 5 osób (82%). W przypadku równego traktowania pozytywnych odpowiedzi udzieliło ok. 7 na 10 osób (68%). Jednocześnie niski poziom bezpieczeństwa wskazała co 20-sta osoba (5%) a niski poziom równego traktowania co 7-ma osoba (13%) pozostałe osoby badane wskazały odpowiedź „ani nisko, ani wysoko”.
2. Osoby badane ok. 2 razy częściej doświadczały sytuacji nierównego potraktowania niż niebezpiecznych sytuacji. Co 10-ta osoba studiująca (10%) doświadcza niebezpiecznych sytuacji, a co 5-ta sytuacji nierównego traktowania (22%).
3. Osoby kształtujące się w Szkołach Doktorskich najniżej oceniają poziom bezpieczeństwa i równego traktowania w porównaniu do innych grup osób objętych badaniem. Z kolei powyższe obszary najwyżej zostały ocenione przez osoby uczestniczące w studiach krótkoterminowych i podyplomowych.
4. Ogólne poczucie bezpieczeństwa i częstotliwość doświadczenia niebezpiecznych sytuacji były zbliżone w grupach kobiet i mężczyzn (po 83% pozytywnych odpowiedzi dla oceny poczucia bezpieczeństwa oraz odpowiednio 10% i 11% w przypadku doświadczenia niebezpiecznych sytuacji). Z kolei poziom równego traktowania został oceniony niżej przez kobiety niż przez mężczyzn (odpowiednio 68% i 75% pozytywnych odpowiedzi). Doświadczają też one częściej gorszego traktowania (24% kobiet, 17% mężczyzn). Osoby niebinarne i wskazujące w pytaniu o płeć odpowiedź „inna” są częściej gorzej traktowane niż kobiety i mężczyźni (29% i 33%) oraz niżej oceniają poziom równego traktowania na UJ (67% i 33% pozytywnych odpowiedzi).
5. Najczęściej występującymi niebezpiecznymi sytuacjami doświadczanymi przez osoby badane były agresja i przemoc werbalna (23%), agresja i przemoc relacyjna (22%) oraz agresja i przemoc niewerbalna (14%). W przypadku nierównego traktowania najczęściej wskazywanymi przyczynami doświadczania niesprawiedliwego traktowania były płeć (19%), światopogląd (9%) oraz studiowany kierunek (8%).
6. Blisko 7 na 10 osób (68%), które spotkały niebezpieczne sytuacje deklarowały ich negatywny wpływ na studia. Podobne doświadczenia zadeklarowało $\frac{3}{4}$ osób (76%), które doświadczyły nierównego traktowania. Ten negatywny wpływ przejawia się między innymi zniechęceniem do uczestnictwa w zajęciach oraz spadkiem motywacji do nauki.
7. Osoby doświadczające różnych niepożądanych sytuacji na uczelni często rozmawiają o nich z osobami z najbliższego otoczenia, tj. z rodziną (odpowiednio 30% w przypadku niebezpiecznych sytuacji i 28% w przypadku nierównego traktowania) oraz przyjaciółmi (37% i 45%). Sporadycznie jednak informują o tych sytuacjach osoby związane z UJ (między 0% a 8% dla różnych osób/jednostek). Wyniki ankiety wskazują nawet, że najczęściej osoby te rezygnują w ogóle z podjęcia formalnych kroków i zgłoszenia sytuacji odpowiednim osobom/jednostkom uczelnianym.
8. Nieliczne formalne zgłoszenia niepożądanych sytuacji (19 osób zgłaszających na 313 doświadczających niepożądanych sytuacji) zazwyczaj nie są rozpatrywane w zgodzie z oczekiwaniami osób badanych (23% zgłoszeń niebezpiecznych sytuacji i 14% zgłoszeń nierównego traktowania rozpatrzono zgodnie z oczekiwaniami). Osoby, które nie zgłosiły formalnie swoich spraw najczęściej robiły to z braku wiary, że zgłoszenie by coś dało (22%) oraz z obaw przed konsekwencjami jej zgłoszenia (20%).
9. Mniej niż 1 na 3 (29%) osoby badane wie, co UJ może im zaoferować, gdy spotka je niebezpieczna sytuacja lub gdy zostaną nierówno potraktowane. Ponad połowa osób badanych nie wie lub nie jest pewna do kogo się zwrócić w takich sytuacjach (56%).
10. Na przestrzeni lat ogólne oceny poziomu bezpieczeństwa i równego traktowania, rodzaje niebezpiecznych sytuacji i powody gorszego potraktowania, odsetki formalnych zgłoszeń niepożądanych sytuacji oraz różnice w wynikach ze względu na płeć są stabilne.

Rekomendacje

1. Działania skierowane do osób uczących się na UJ

Warto podejmować na szerszą skalę działania edukacyjne adresowane dla osób uczących się, w tym w formie szkoleń i warsztatów. Należy podejmować działania mające na celu podnoszenie wiedzy na temat tego, jakie sytuacje i zachowania są niepożądane na uczelni i stanowią naruszenie bezpieczeństwa czy równego traktowania. Większa świadomość osób uczących się w tym zakresie zwiększa szansę na raportowanie tych sytuacji na uczelni. Dodatkowo uwzględnić należy potrzebę wsparcia osób z grup szczególnie narażonych na doświadczanie niepożądanych sytuacji (osoby przygotowujące rozprawy doktorskie, osoby niebinarne i kobiety) w odniesieniu do sposobów reagowania i ścieżek zgłaszania takich sytuacji.

Należy podejmować dodatkowe działania mające na celu podnoszenie wiedzy na temat jednostek uczelni, którym można zgłaszać niepożądane sytuacje na uczelni (np. Dział ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ, Biuro Rzeczniczki Praw i Wartości Akademickich). Osoby uczące się powinny mieć świadomość tego, że na uczelni istnieją jednostki, które w sposób profesjonalny mogą udzielić wsparcia w sytuacji doświadczania niepożądanych sytuacji, a także pomóc podjąć stosowane kroki w przypadku ich wystąpienia.

2. Działania skierowane do osób pracujących na UJ

Warto podejmować na szerszą skalę działania edukacyjne skierowane do osób pracujących na uczelni, w tym w formie szkoleń i warsztatów. Należy tutaj zwracać uwagę jakich niepożądanych sytuacji nie powinny doświadczać osoby studiujące oraz osoby doktoranckie ze strony osób prowadzących zajęcia. Ponadto, z powodu wypełniania obowiązków dydaktycznych również przez osoby przygotowujące rozprawy doktorskie należy tymi działaniami objąć również tę grupę.

3. Działania o charakterze ogólnouniwersyteckim

Należy kontynuować badania nad poczuciem bezpieczeństwa i równego traktowania wśród osób uczących się na Uniwersytecie Jagiellońskim. Zasadna jest także realizacja dalszych badań, mających na celu pogłębioną analizę specyfiki niepożądanych sytuacji, których doświadczać mogą osoby uczące się, zwłaszcza osoby reprezentujące te grupy, które - jak wynika z przeprowadzonego badania - szczególnie często doświadczają sytuacji naruszających ich bezpieczeństwo czy naruszających zasadę równego traktowania.

Należy rozpowszechniać wyniki badania wśród społeczności akademickiej. W szczególności przekazywać je władzom uczelni oraz jednostkom dydaktycznym, a zwłaszcza osobom pełniącym funkcje dziekańskie oraz osobom kierującym szkołami doktorskimi wraz z odpowiedziami na pytania otwarte, które dotyczą ich konkretnych jednostek. Następnie dbać o podtrzymywanie kontaktu między jednostkami prowadzącymi studia i Działem ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ w celu rozwiązywania obecnych problemów i przeciwdziałania nowym.

Należy opracować strategię mającą na celu zwiększenie frekwencji udziału w badaniu, aby większy odsetek osób uczących się na UJ dzielił się swoimi opiniami i doświadczeniami w zakresie odczuwanego bezpieczeństwa i równego traktowania w ramach studiów.

Charakterystyka badania

2

2.1. Opis badania

Oddajemy w Państwa ręce raport będący rezultatem trzeciej edycji badania sondażowego „Bezpieczeństwo i równe traktowanie”, zrealizowanego w roku akademickim 2022/2023 przez Dział ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ. Celem badania było określenie poziomu bezpieczeństwa i równego traktowania wśród społeczności studenckiej i doktoranckiej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Narzędzie wykorzystane w pierwszej, drugiej oraz trzeciej edycji było inspirowane fragmentem kwestionariusza „Barometr Satysfakcji Studenckiej” (w skrócie BSS), czyli cyklicznego badania poczucia zadowolenia wśród osób studiujących na UJ. W latach 2012–2019 w strukturę kwestionariusza BSS włączony był moduł dot. bezpieczeństwa i dyskryminacji. W 2021 roku Dział Bezpieczni UJ wydzielił ww. część narzędzia, wprowadził w niej znaczące modyfikacje i po raz pierwszy zrealizował odrębne badanie „Bezpieczeństwo i równe traktowanie” (zob. Jurzak, Strzemecka, Krzezińska 2023). W latach 2022 i 2023 w kwestionariuszu ankiety „Bezpieczeństwo i równe traktowanie” wprowadzono drobne zmiany. Modyfikacje narzędzia zostały przygotowane i zaimplementowane m.in. w oparciu o informacje zwrotne zamieszczone w ankiecie z 2021 i 2022 roku. Zmiany wprowadzone w narzędziu z 2022 roku do pewnego stopnia pozwalają na porównanie wyników dwóch ostatnich edycji badania (tj. edycji 2020/2021 z edycją 2021/2022), natomiast wyniki edycji 2022/2023 mogą być bezpośrednio porównywane z wynikami edycji 2021/2022.

Rokrocznie wyniki badania „Bezpieczeństwo i równe traktowanie” są przekazywane władzom Uniwersytetu Jagiellońskiego w formie raportu, który jest także dostępny na stronie internetowej Działu Bezpieczni UJ¹. Ponadto, odpowiedzi na pytania otwarte są dzielone według jednostek dydaktycznych i przekazywane osobom pełniącym funkcje dziekańskie oraz osobom kierującym szkołami doktorskimi wraz z ofertą wsparcia ze strony Działu Bezpieczni UJ. Od edycji 2022/2023 przekazywane jest również podsumowanie analizy odpowiedzi otwartych.

2.2. Metodologia

Badanie „Bezpieczeństwo i równe traktowanie 2022/2023” zostało przeprowadzone przy użyciu platformy IBM SPSS Data Collection. Wszystkie osoby uprawnione do wzięcia udziału w badaniu otrzymały wiadomość e-mail zawierającą zaproszenie oraz indywidualny link do ankiety. Wiadomości przypominające o możliwości udziału w badaniu wysłano czterokrotnie. Akcja ankietowa trwała od 25 maja do 22 czerwca 2023 roku.

Podobnie jak w dwóch poprzednich edycjach badania (2020/2021, 2021/2022), w kwestionariuszu ankiety z 2023 roku bezpieczeństwo zdefiniowano jako stan, w którym nie odczuwa się zagrożenia (tzw. poczucie bezpieczeństwa), równe traktowanie zaś jako sytuację sprawiedliwego postępowania, które nie prowadzi do traktowania kogoś mniej korzystnie od innej osoby znajdującej się w porównywalnej sytuacji.

Kwestionariusz składał się z trzech modułów. Moduł I zawierał pytania z zakresu bezpieczeństwa osobistego, moduł II obejmował kwestie związane z równym traktowaniem. Ponadto, bieżąca edycja badania została uzupełniona o pytanie związane z wiedzą na temat dostępnych form wsparcia na UJ oraz oceną ich dostępności i zrozumiałości.²

Podobnie jak w poprzednich edycjach badania, ankieta składała się zarówno z pytań zamkniętych (pytania mające charakter pięciostopniowej skali, pytania wielokrotnego wyboru typu „tak”/„nie” oraz pytania wielokrotnej odpowiedzi), jak i pytań otwartych. Lista pytań wykorzystanych w edycji 2022/2023 znajduje się w załączniku.

Zestawienia odpowiedzi na poszczególne pytania zamknięte mogą różnić się podstawami procentowania, ponieważ w opracowaniu uwzględnione zostały jedynie pełne obserwacje, tj. z wykluczeniem odpowiedzi „nie mam zdania” czy „nie chcę odpowiadać na to pytanie”. Tabele wynikowe zostały zamieszczone w odrębnym dokumencie. Aneks zawierający tabele wynikowe jest dostępny na stronie Działu Bezpieczni UJ pod adresem: https://bezpieczni.uj.edu.pl/documents/136167082/149837647/Bezpieczni_UJ_Aneks_Bezpiecze%C5%84stwo_i_r%C3%B3wne_traktowanie_2022-2023.pdf/ba68ade1-8ac9-4bf8-a4aa-296ac0a6c1a1. Na wykresach zaprezentowanych w raporcie dane przedstawione zostały w zaokrągleniu do liczb całkowitych. Dokładne dane znajdują się w Aneksie.

W raporcie odpowiedzi na pytania otwarte osób uczestniczących w badaniu przytoczono z zachowaniem oryginalnej pisowni. Ponadto, w opracowaniu – wszędzie tam, gdzie to możliwe – zastosowano język neutralny płciowo.

¹ <https://bezpieczni.uj.edu.pl/diagnoza> (data dostępu: 20.08.2023).

² Było to pytanie umieszczone na końcu ankiety (przed metryczką). Spośród próby badania 100 osób nie odpowiedziało na to pytanie, jednak ich odpowiedzi wliczają się do wcześniejszych pytań.

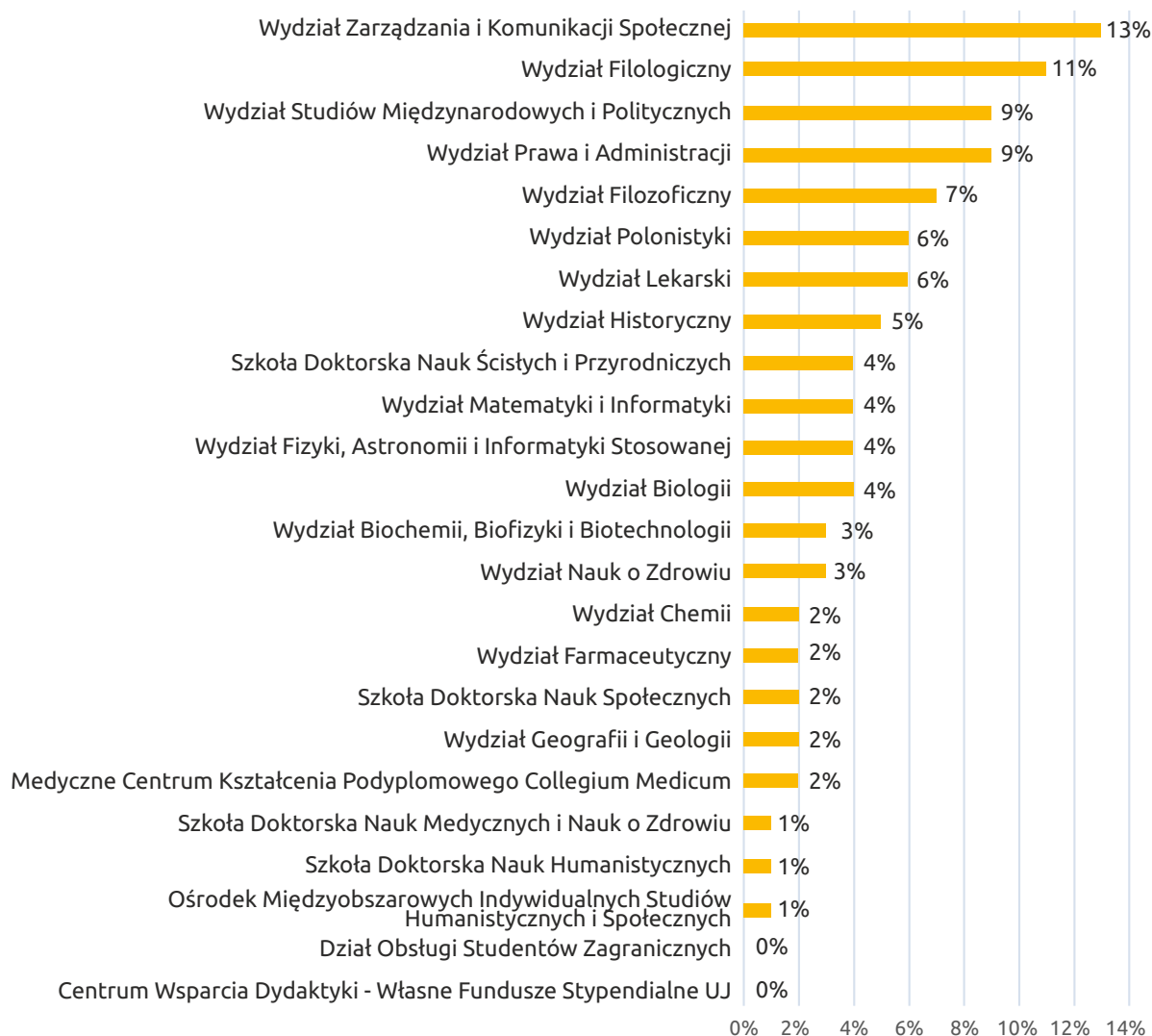
2.3. Opis próby

Zaproszenie do udziału w badaniu zostało skierowane do wszystkich osób studiujących i przygotowujących rozprawy doktorskie na Uniwersytecie Jagiellońskim, które posiadały aktywny status w bazie systemu USOSweb jako osoby uczestniczące w co najmniej jednym programie studiów ($n=35713$). W rezultacie przeprowadzonego badania otrzymano 1700 ankiet (ok. 4,7%), w tym 983 wypełnionych w całości (próba badania = 983), co dało stopę zwrotu badania na poziomie ok. 2,7%. Z analizy wykluczono wszystkie ankiety uzupełnione częściowo ($n=711$). W porównaniu z badaniem z roku akademickiego 2021/2022 zwrotność była zbliżona ($n=36773$, 886 wypełnionych w pełni ankiet, stopa zwrotu badania ok. 2,4%).

Jednostka dydaktyczna

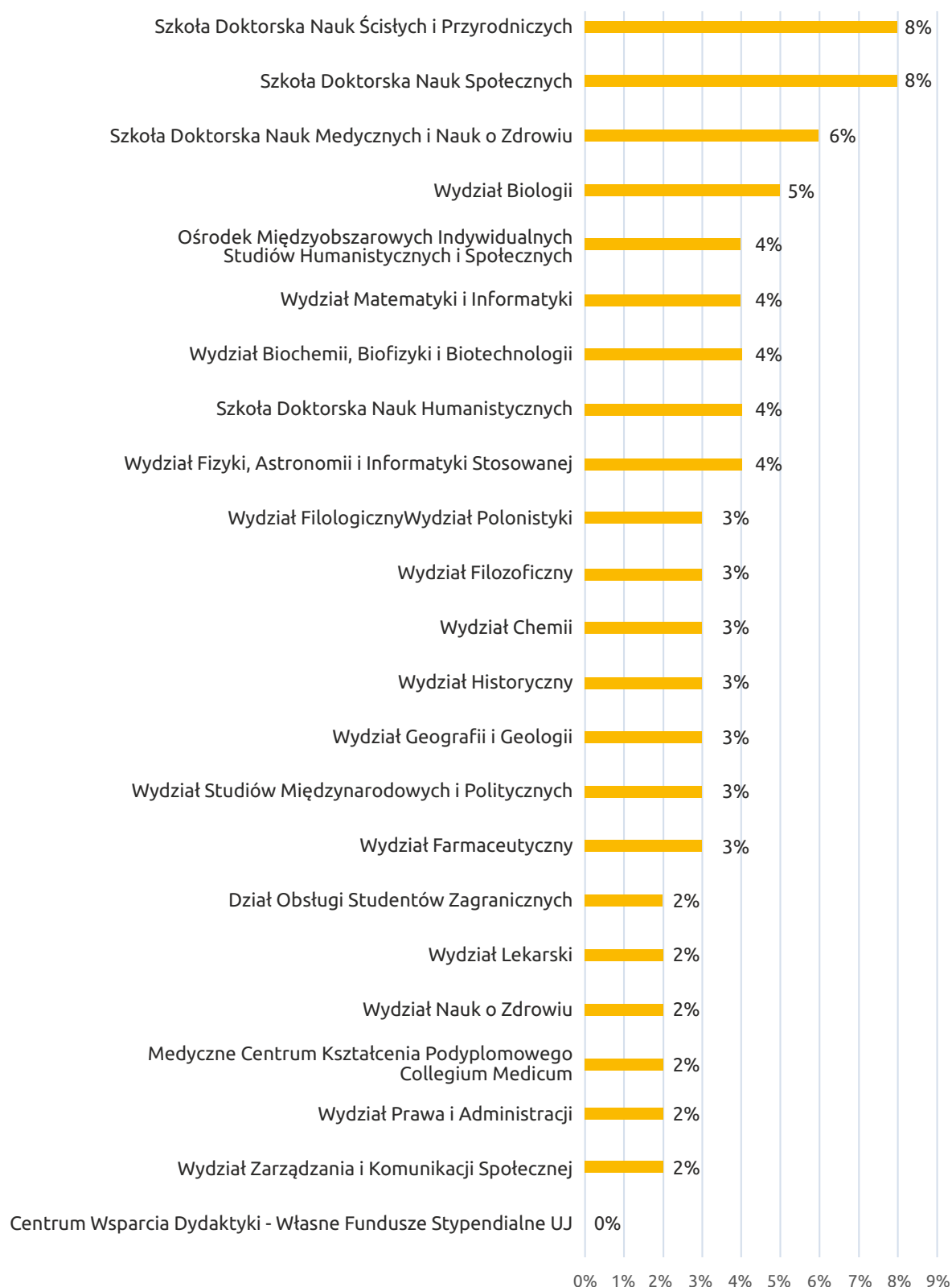
Najliczniej reprezentowane wydziały w próbie to Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej (123 odpowiedzi, 12,5% wszystkich wypełnionych ankiet), Wydział Filologiczny (104 odpowiedzi, 10,6% wszystkich wypełnionych ankiet) oraz Wydział Studiów Międzynarodowych i Politycznych (89 odpowiedzi, 9,1% wszystkich wypełnionych ankiet). Stosunek liczby uzyskanych odpowiedzi do wysłanych ankiet najwyższy był w szkołach doktorskich (za wyjątkiem Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych). Wyniósł kolejno: 8,3% w Szkole Doktorskiej Nauk Ścisłych i Przyrodniczych oraz Szkole Doktorskiej Nauk Społecznych i 5,6% w Szkole Doktorskiej Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu. Pozostałe jednostki wykazały się zwrotnością między 1,8% – Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej, a 0% – Centrum Wsparcia Dydaktyki – Własne Fundusze Stypendialne UJ³ (zob. Aneks, Tabela 1).

Wykres 1. Procent odpowiedzi ze względu na jednostkę dydaktyczną

³ Centrum Wsparcia Dydaktyki - Własne Fundusze Stypendialne UJ jest jednostką, do której przypisane są osoby, które podjęły studia na UJ dzięki uzyskaniu stypendium finansowanego z funduszy własnych UJ. Więcej informacji na temat Własnych Funduszy Stypendialnych UJ można znaleźć pod adresem <https://stypendia.uj.edu.pl/wlasne-fundusze> (data dostępu: 24.08.2023)

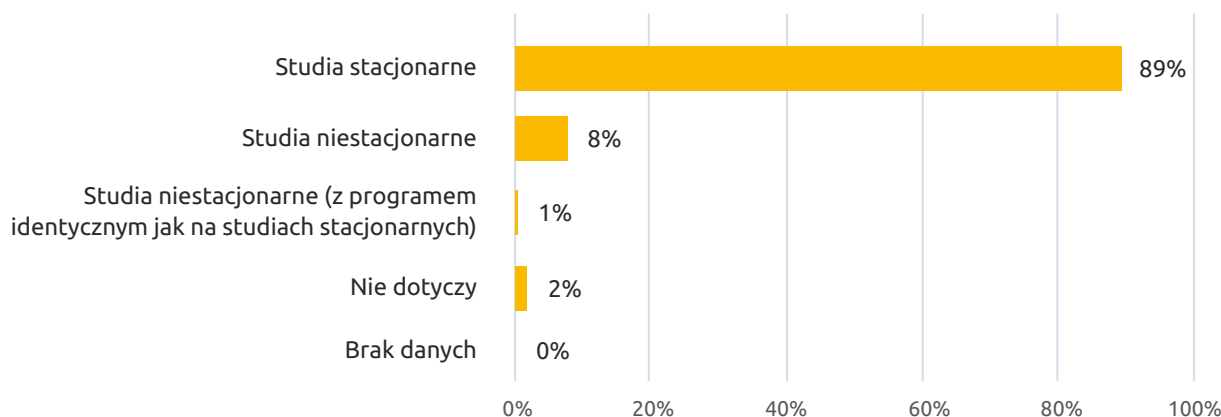
Wykres 2. Zwrotność ankiet w poszczególnej jednostce dydaktycznej

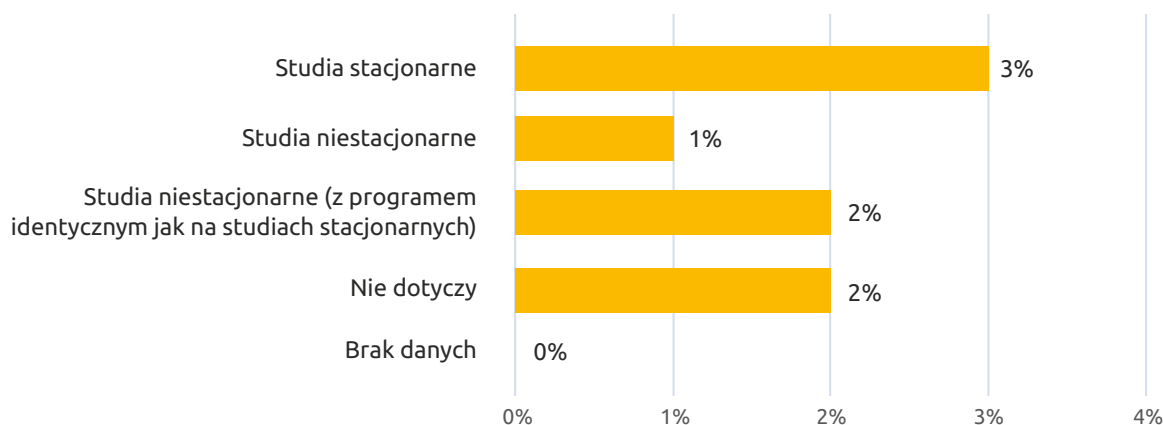
Forma kształcenia

Zdecydowana większość osób, które wzięły udział w badaniu (88,4%) kształci się na studiach stacjonarnych. Pozostałe osoby kształcą się na studiach niestacjonarnych (8%), studiach niestacjonarnych z programem identycznym jak na studiach stacjonarnych (0,6%) lub nie dotyczy ich to pytanie (1,9%), ponieważ studiuje w ramach Działu Obsługi Studentów Zagranicznych⁴. Największą zwrotność z ankiet zarejestrowano dla studiów stacjonarnych (3%) (zob. Aneks, Tabela 2).

Wykres 3. Procent odpowiedzi ze względu na formę kształcenia

Wykres 4. Zwrotność ankiet w ramach danej formy kształcenia

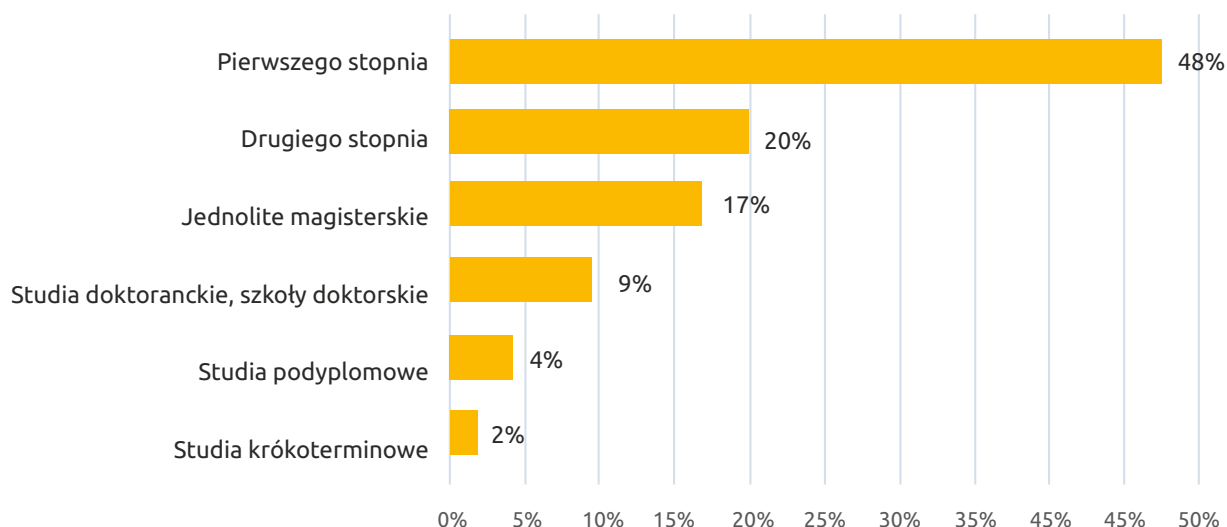
Poziom studiów

Łącznie 84,3% osób biorących udział w badaniu kształci się na studiach I stopnia (47,5%), II stopnia (20%) lub na studiach jednolitych magisterskich (16,8%). Osoby przygotowujące rozprawy doktorskie (na studiach doktoranckich lub w szkołach doktorskich) to 9,5% wszystkich osób, które udzieliły pełnej odpowiedzi na ankietę. Pozostałe 6,2% to osoby kształcące się w ramach studiów podyplomowych (4,3%) lub studiów krótkoterminowych (1,9%)⁵. Największą zwrotność zarejestrowano wśród osób kształcących się na studiach doktoranckich i w szkołach doktorskich (5,7%) (zob. Aneks, Tabela 3).

⁴ Dział Obsługi Studentów Zagranicznych (DOSZ) jest jednostką uniwersytecką, odpowiedzialną za administracyjną obsługę osób przyjeżdżających z zagranicy w ramach programów wymian. Osoby te organizacyjnie przypisane są w systemie do tej jednostki, a ich programy studiów – do jednostek dydaktycznych, w których odbywają studia w trakcie wymiany (np. wydziałów, instytutów).

⁵ Studia krótkoterminowe obejmują Program Mobilności Studentów i Doktorantów MOST, który umożliwia odbycie części studiów (semestru lub roku akademickiego) osobom studiującym na innych uczelniach w Polsce m.in. na UJ.

Wykres 5. Procent odpowiedzi ze względu na poziom studiów

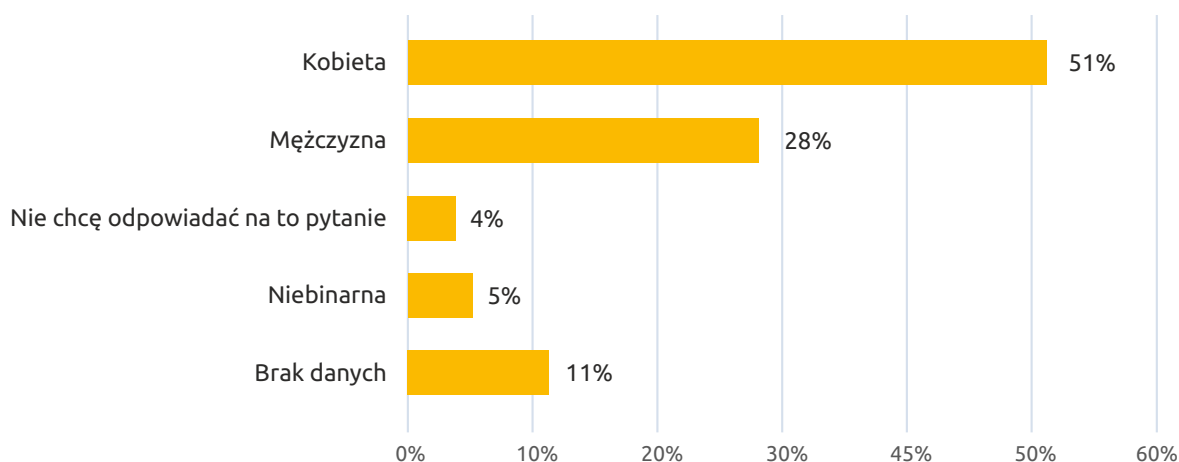
Rok studiów

47,5% analizowanych odpowiedzi pochodziło od osób uczących się w ramach studiów pierwszego stopnia. Najliczniejszą grupą były osoby z I roku studiów (27,9% wszystkich odpowiedzi). W ramach studiów pierwszego stopnia najwyższą stopę zwrotu (4,8%) zaobserwowano dla I roku studiów. Osoby uczące się w ramach studiów drugiego stopnia wypełniły 20% ankiet. Wśród nich najliczniejszą grupą były osoby z I roku studiów (11,68% próby). Zaobserwowano tam najwyższą zwrotność na studiach drugiego stopnia (2,9%). Osoby uczące się w ramach studiów jednolitych magisterskich stanowiły wypełniły 16,8% ważnych ankiet. Wśród nich najliczniejszą grupą były osoby z I roku studiów (6,4% próby). Na studiach jednolitych magisterskich najwyższą stopę zwrotu zaobserwowano na I roku (3,8%). Osoby przygotowujące rozprawy doktorskie stanowiły 9,5% próby. Wśród nich najliczniejszą grupą, były osoby z I roku studiów (2,8% próby). Tam zaobserwowano również największą zwrotność (9,9%) (zob. Aneks, Tabele 4–7).

Płeć

Wszystkie osoby biorące udział w badaniu zostały poproszone o wskazanie swojej płci. Odpowiedzi udzieliło 51,2% kobiet, 18,2% mężczyzn oraz 5,2% osób niebinarnych, natomiast 0,3% osób wskazało odpowiedź „inna”. Łącznie 15,2% nie udzieliło odpowiedzi na to pytanie – brak danych 11,3%⁶, wybór „nie chcę odpowiadać na to pytanie” – 3,9% (zob. Aneks, Tabela 8).

Wykres 6. Procent odpowiedzi ze względu na płeć

⁶ Pytanie o płeć osób badanych było ostatnim w ankiecie. Z tego powodu odpowiedzi osób, które odpowiedziały na wszystkie poprzednie pytania, a zakończyły wypełnianie ankiety bez wskazania płci uwzględnione zostają w większości przedstawionych wyników. Odpowiedzi od tych osób zostały pominięte jedynie w tych fragmentach, gdzie prezentowano odpowiedzi na dane pytanie ze względu na płeć.

Wyniki

3

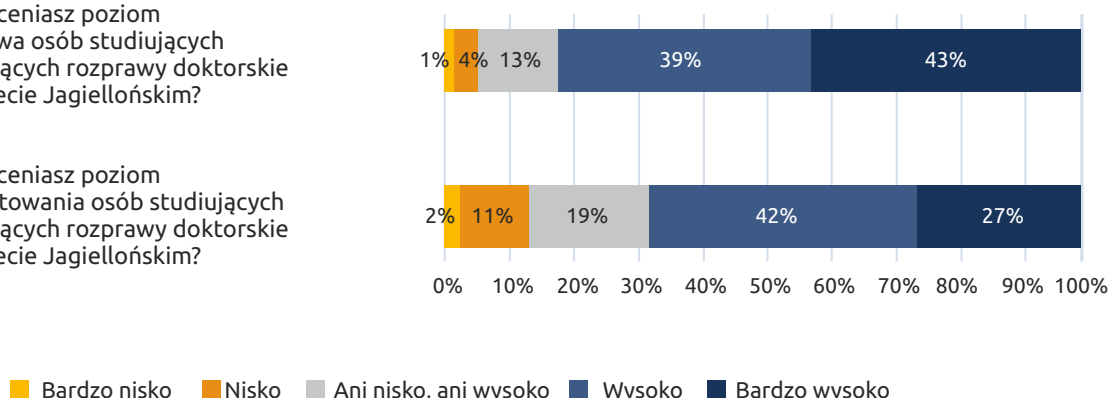
3.1. Poziom bezpieczeństwa i równego traktowania, doświadczanie niebezpiecznych sytuacji oraz sytuacji nierównego traktowania

W ogólnym zestawieniu poziom bezpieczeństwa oceniony został wyżej niż poziom równego traktowania. Łączny odsetek pozytywnych ocen („wysoko” oraz „bardzo wysoko”) poziomu bezpieczeństwa wyniósł 82,3% i ok. 68,4% w przypadku pytania o równe traktowanie. Dla ocen negatywnych („nisko” oraz „bardzo nisko”) łączne odsetki wynosiły odpowiednio 5,2% w przypadku bezpieczeństwa oraz 13,1% w przypadku równego traktowania. Odpowiedź „ani nisko, ani wysoko” wskazało 12,5% osób w przypadku oceny poziomu bezpieczeństwa, a 18,5% w przypadku równego traktowania.

Wykres 7. Zestawienie ogólnych ocen bezpieczeństwa i równego traktowania na UJ

Jak ogólnie oceniasz poziom bezpieczeństwa osób studiujących i przygotowujących rozprawy doktorskie na Uniwersytecie Jagiellońskim?

Jak ogólnie oceniasz poziom równego traktowania osób studiujących i przygotowujących rozprawy doktorskie na Uniwersytecie Jagiellońskim?

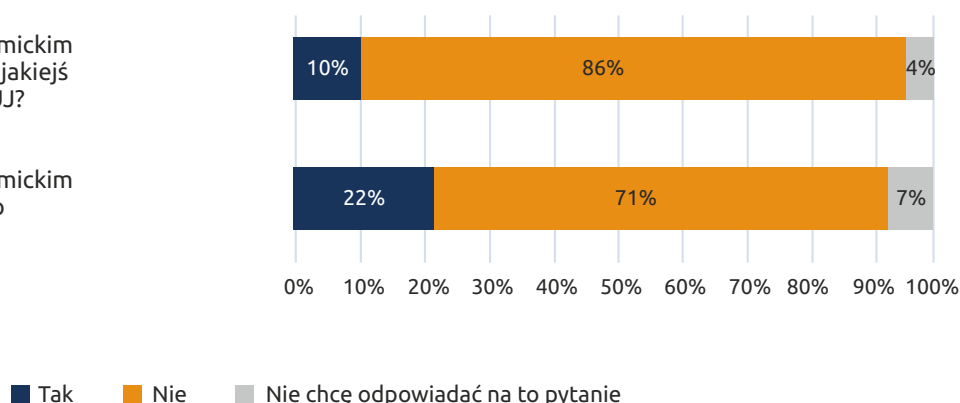

Osoby badane częściej doświadczają i zarazem rzadziej chcą się dzielić informacjami nt. tego, czy doświadczali sytuacji nierównego traktowania w porównaniu do naruszeń bezpieczeństwa osobistego. Doświadczenie nierównego traktowania jest ponad 2 razy bardziej powszechne niż niebezpieczne sytuacje, co ilustruje wykres 8. Co 10-ta osoba studiująca doświadcza niebezpiecznych sytuacji, a ponad co 5-ta sytuację nierównego traktowania. Ogólne wyniki na tym etapie wskazują na potrzebę dalszych intensywnych prac nad przeciwdziałaniem występowania niepożądanych sytuacji.

Wykres 8. Doświadczenie niebezpiecznych sytuacji oraz sytuacji nierównego traktowania

Czy w bieżącym roku akademickim zdarzyło Ci się doświadczyć jakiegś niebezpiecznej sytuacji na UJ?

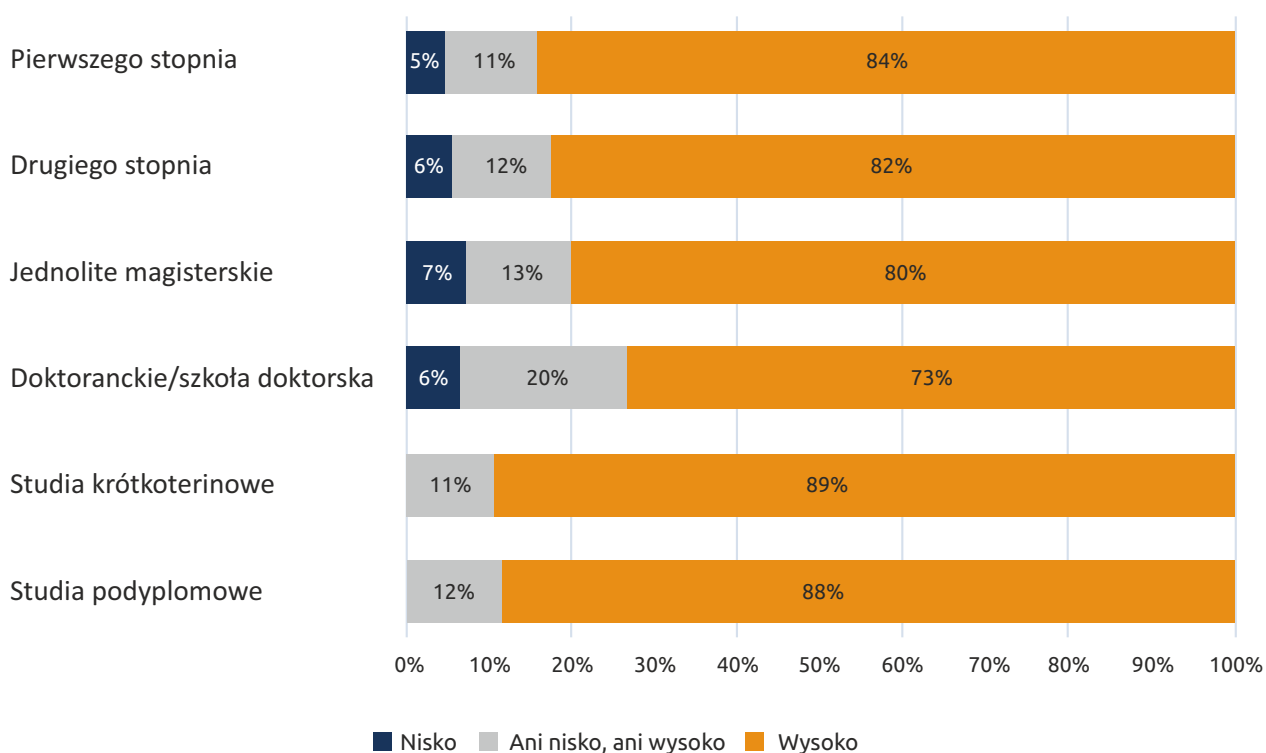
Czy w bieżącym roku akademickim zdarzyło Ci się być nierówno potraktowaną (-ym)?

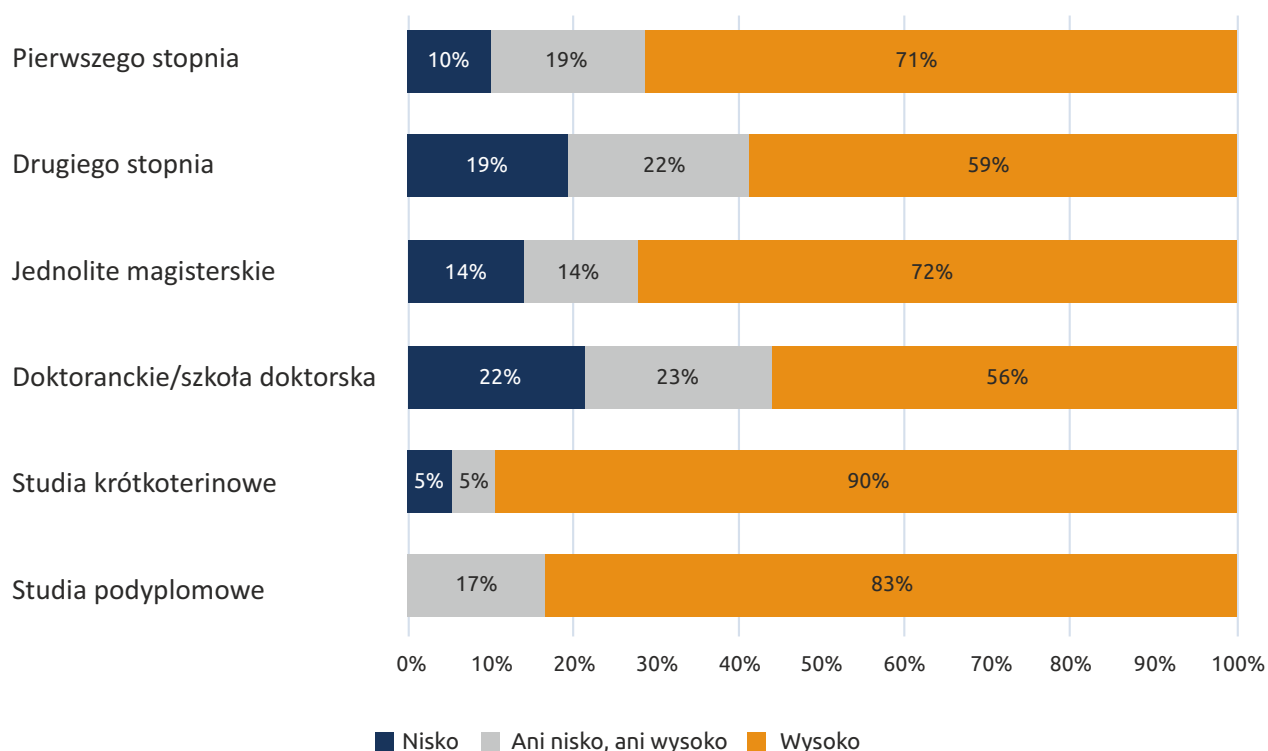
3.2. Bezpieczeństwo i równe traktowanie a jednostka i poziom studiów

Oceny poziomu bezpieczeństwa i równego traktowania zestawiono z jednostką prowadzącą studia osób badanych (zob. Aneks, Tabela 11, Tabela 35). Z racji dużych rozbieżności w liczebnościach badanych grup trudno przedstawić jednoznaczne wnioski na temat ocen obu zjawisk. W ogólnym zestawieniu widać jednak, że osoby kształcące się w Szkołach Doktorskich UJ najgorzej oceniają oba aspekty, tj. poziom bezpieczeństwa i równego traktowania. Jest to o tyle znaczące, że to właśnie w Szkołach Doktorskich zwrotność ankiet była największa (zob. Aneks, Tabela 1). Powyższe wyniki wskazują na potrzebę dalszej diagnozy sytuacji osób przygotowujących rozprawy doktorskie oraz stworzenie rozwiązań, które mogłyby poprawić poziom bezpieczeństwa i równego traktowania w odczuciu tych osób. Oba wymiary ocen zostały zestawione z poziomem studiów dla wszystkich osób badanych. Wyniki zaprezentowane zostały na Wykresach 9 i 10.

Wykres 9. Ogólna ocena poziomu bezpieczeństwa na UJ a poziom studiów

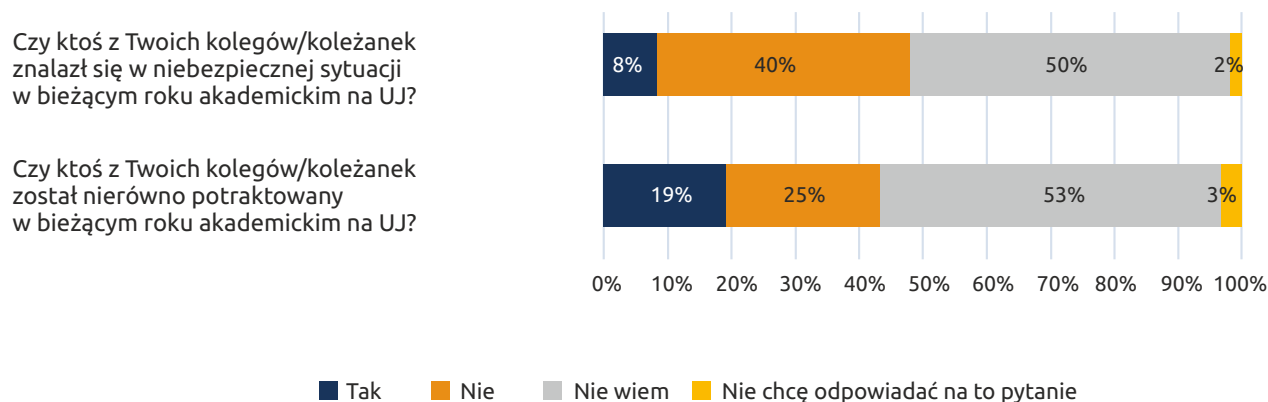
Wykres 10. Ogólna ocena poziomu równego traktowania na UJ a poziom studiów

Z kolei niebezpiecznych sytuacji doświadczały najczęściej osoby przygotowujące rozprawy doktorskie (18%) oraz osoby na studiach jednolitych magisterskich (13,8%) i II stopnia (13,6%). W ogóle takich sytuacji nie wskazały osoby na studiach krótkoterminowych i podyplomowych (Aneks, Tabela 20). W przypadku nierównego traktowania doświadczały go najczęściej osoby studiujące na studiach II i I stopnia (odpowiednio po 25,9% oraz 23,1%) oraz osoby przygotowujące rozprawy doktorskie (19,4%). Najrzadziej takich sytuacji doświadczały osoby na studiach podyplomowych (2,5%) (Aneks, Tabela 44).

Na ocenę poziomu bezpieczeństwa i równego traktowania wpływają nie tylko własne doświadczenia, ale również wiedza, czy takie niepożądane sytuacje przydarzyły się kolegom/koleżankom osób badanych. Tak samo jak w przypadku doświadczenia sytuacji przez osoby badane, koledzy/koleżanki blisko 1 na 10 osób doświadczyły/ni niebezpiecznych sytuacji. Z kolei w przypadku kolegów/koleżanek 1 na 5 osób doświadczyła nierównego traktowania.

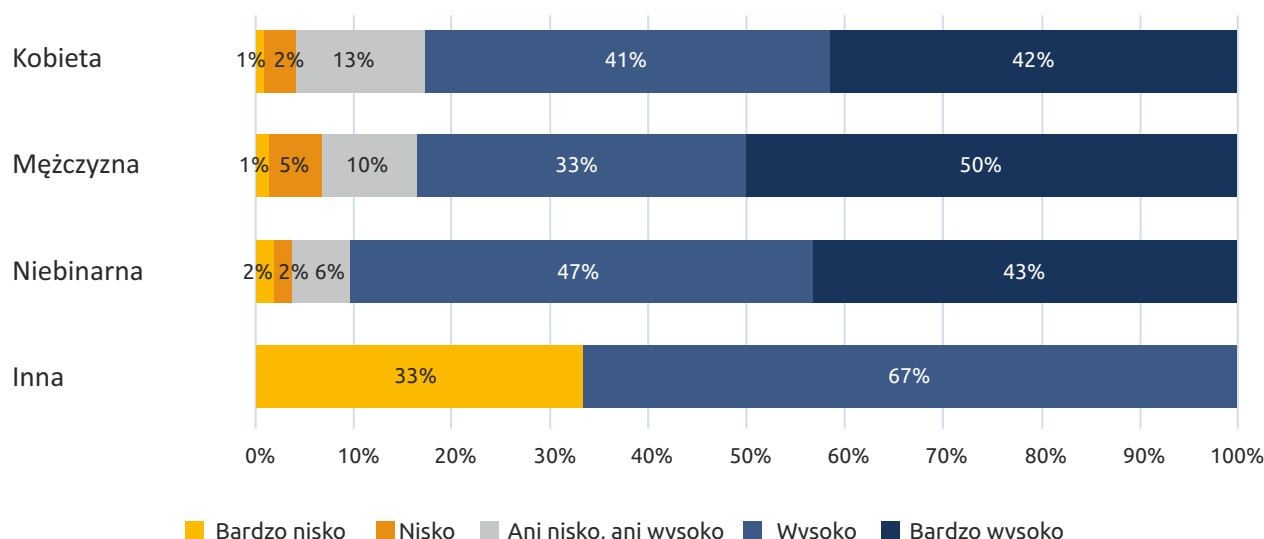
Wykres 11. Doświadczenie niebezpiecznej sytuacji oraz nierównego traktowania przez kolegów/koleżanki osób badanych

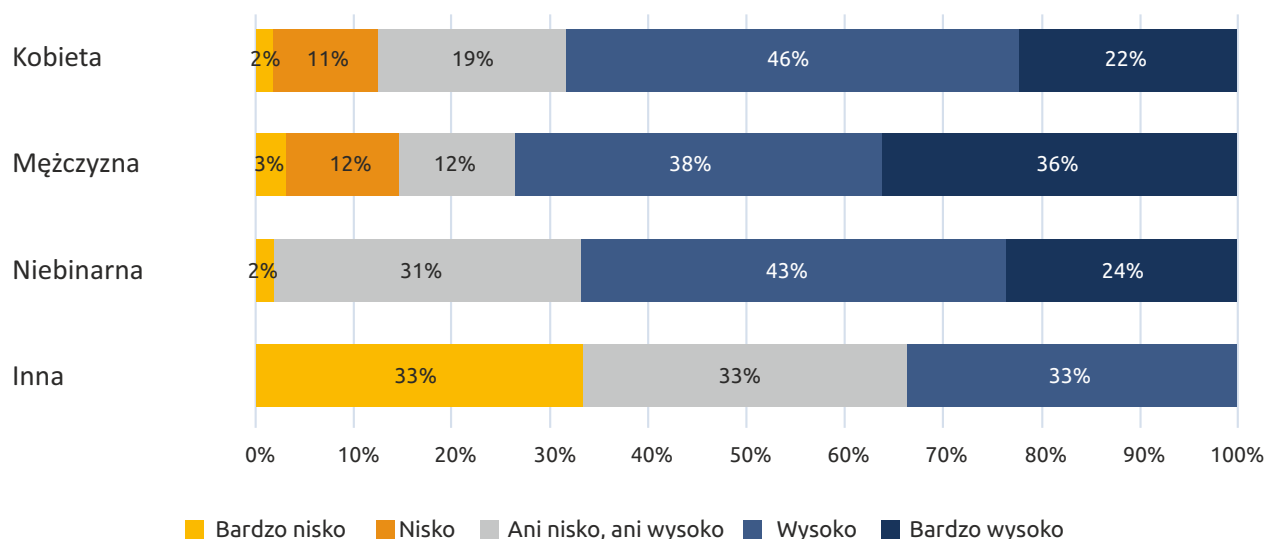
3.3. Bezpieczeństwo i równe traktowanie a płeć

Zarówno oceny bezpieczeństwa, jak i równego traktowania zestawiono z płcią osób badanych. Mężczyźni najlepiej oceniają poziom bezpieczeństwa oraz równego traktowania (zob. Wykresy 12 i 13). W przypadku kobiet ocena obu wymiarów jest niższa niż mężczyzn, jednak nadal w większości pozytywna. Osoby niebinarne najlepiej oceniły poziom bezpieczeństwa, jednak w przypadku równego traktowania najczęściej spośród innych grup wybrały odpowiedź pośrednią „ani nisko, ani wysoko”. Poziom bezpieczeństwa i równego traktowania najniżej oceniły osoby wskazujące osoby wskazujące w pytaniu o płeć odpowiedź „inna”.

Wykres 12. Ogólna ocena poziomu bezpieczeństwa na UJ ze względu na płeć

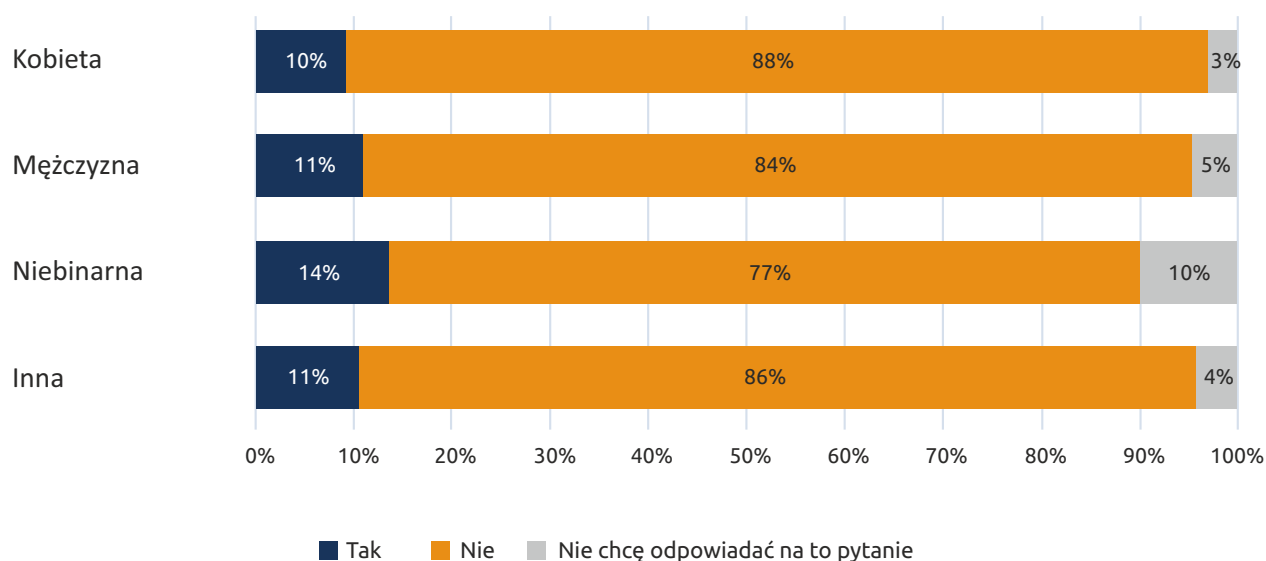

Wykres 13. Ogólna ocena poziomu równego traktowania na UJ za względu na płeć

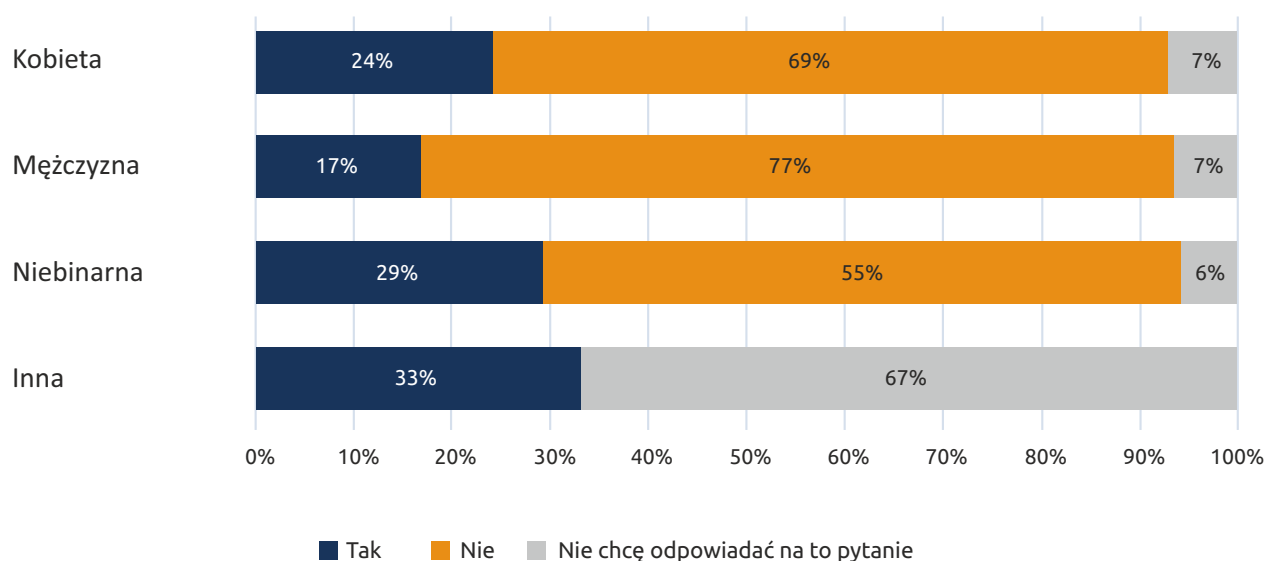

W większości przypadków to kobiety, osoby niebinarne i wskazujące w pytaniu o płeć odpowiedź „inna” doświadczają niepożądanych sytuacji lub nie chcą udzielić na ten temat informacji (zob. Wykresy 14 i 15). Ze względu na duże różnice w liczebnościach badanych grup (zob. Aneks, Tabela 18, Tabela 42) wyniki nie mogą zostać poddane dalszym analizom statystycznym, jednak ogólny trend w tym obszarze utrzymuje się – kobiety, osoby niebinarne, osoby wskazujące w pytaniu o płeć odpowiedź „inna” ogólnie częściej doświadczają niepożądanych sytuacji oraz gorzej oceniają bezpieczeństwo i równe traktowanie na UJ niż mężczyźni (zob. Bezpieczni UJ 2021, Jakość UJ). Różnice między tymi grupami w bieżącej edycji badania nie są duże, jednak ze względu na brak reprezentatywności próby nie można określić jednoznacznie, czy płeć przestaje mieć znaczenie w zakresie doświadczania i postrzegania badanych wymiarów.

Wykres 14. Doświadczenie niebezpiecznej sytuacji a płeć

Wykres 15. Doświadczenie nierównego traktowania a płeć

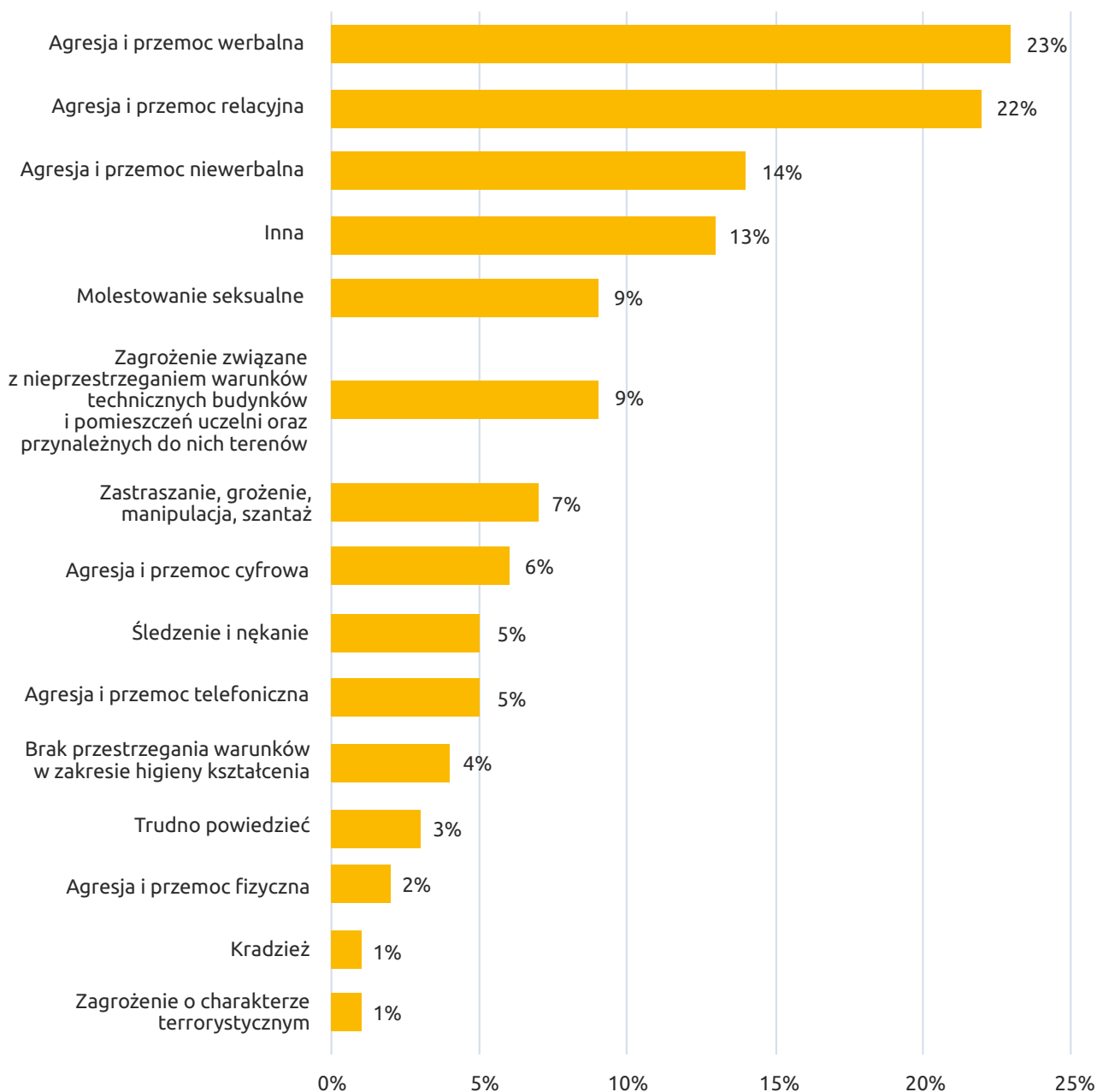
3.4. Rodzaje niepożądanych sytuacji

W ankiecie osoby, które doświadczyły niepożądanych sytuacji, zostały poproszone o wskazanie rodzajów tych sytuacji. Każda osoba mogła wskazać dowolną liczbę doświadczonych sytuacji. Łącznie 101 osób wskazało 233 niebezpieczne sytuacje, a 185 wskazało 412 sytuacji nierównego traktowania. Szczegółowy rozkład odpowiedzi na pytania oraz pełne definicje rodzajów niepożądanych sytuacji przedstawiono w Aneksie (Tabela 25, Tabela 49).

Najczęściej występujące niebezpieczne sytuacje to agresja i przemoc werbalna, agresja i przemoc relacyjna oraz agresja i przemoc niewerbalna. W ramach kategorii „inne” osoby badane opisały także 24 niebezpieczne sytuacje mające m.in. charakter:

- agresji i przemocy werbalnej (np. seksistowskie komentarze),
- braku przestrzegania warunków w zakresie higieny kształcenia (np. brak wymogu stosowania rękawiczek w kontakcie z substancjami żrącymi),
- agresji i przemocy relacyjnej (np. ograniczanie dostępu do informacji),
- zagrożenia związanego z nieprzestrzeganiem warunków technicznych budynków i pomieszczeń uczelni oraz przynależnych do nich terenów (np. spadające elementy płyty sufitowej w korytarzu).

Wykres 16. Rozkład odpowiedzi na pytanie „Jakiej niebezpiecznej sytuacji (jakich niebezpiecznych sytuacji) zdarzyło Ci się doświadczyć na UJ?”. Pytanie wielokrotnego wyboru

W ramach pytania otwartego wskazano na 181 niebezpiecznych sytuacji. Najczęściej opisywano doświadczenia związane z:

- agresją i przemocą werbalną (35 sytuacji): m.in. obraźliwe zwroty, podniesiony głos osoby prowadzącej zajęcia,
- agresją i przemocą relacyjną (31 sytuacji): np. obniżanie statusu osób studiujących w grupie zajęciowej przez osobę prowadzącą zajęcia,
- inną sytuacją (23 sytuacje): np. zagrożenie wybuchem, pożar,
- molestowaniem seksualnym (17 sytuacji): seksistowskie komentarze, przekraczanie dystansu fizycznego przez osobę prowadzącą zajęcia,
- agresją i przemocą niewerbalną (15 sytuacji): m.in. groźne miny, niebezpieczne gesty (np. uderzanie ręką w blat biurka przez osobę prowadzącą zajęcia).

Agresja i przemoc relacyjna

„wyróżnianie i lepsze traktowanie osób pochodzących z rodzin ze środowisk prawniczych/naukowych/lekarskich w trakcie zajęć oraz egzaminów ustnych. Porównywanie ich 'wybitnych' osiągnięć do innych i dawanie do zrozumienia, że osoby spoza tego kręgu, co prawda mogą uzyskać dobrą ocenę, ale nigdy nie będą tak dobre jak osoby z "elity", ponieważ nie mają i nie wnoszą żadnego etosu rodzinnego (...)”

Molestowanie seksualne

„prowadzący ćwiczenia kilkakrotnie próbował złapać mnie za rękę podczas pisania kolokwium, zbyt blisko się przybliżał, kilkakrotnie zerknął w dekolt”

Agresja i przemoc werbalna

„podczas zajęć prowadzącemu zdarzyło się kilka razy obraźliwie skomentować moje wypowiedzi, pojawiły się wypowiedzi: 'jeśli Pan/-i jest tak/-i mądry/-a to odpowie na dodatkowe pytania, 'Niech mi pan/-i zejdzie z oczu', 'ładne paznokcie, ale nie o to nam chodziło’”

Inna niebezpieczna sytuacja

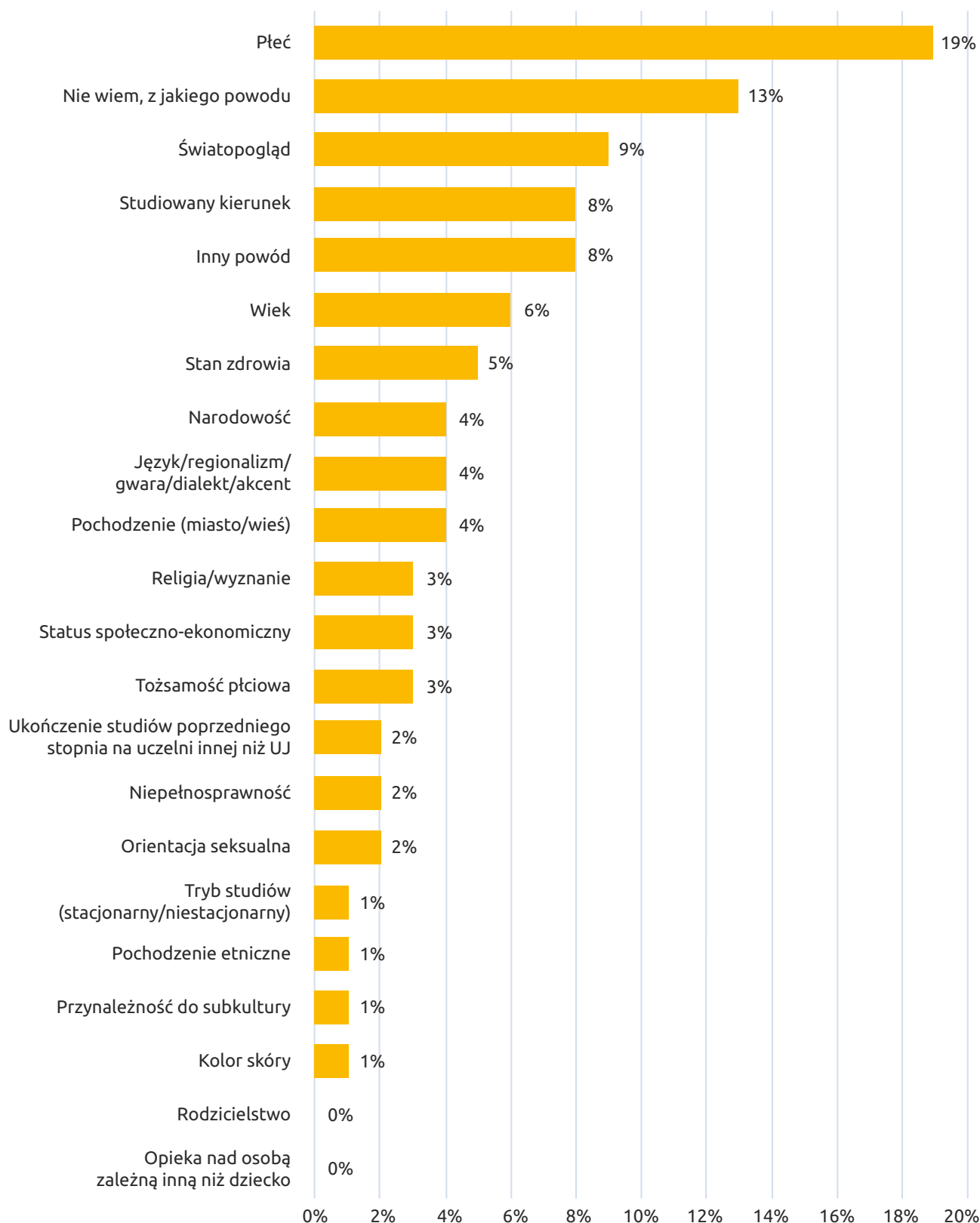
„Na początku roku akademickiego w jednym z laboratoriów znaleziono materiały wybuchowe, które zsytyzowały się przypadkowo. Natychmiast przyjechała policja i saperzy, studenci zostali ewakuowani z budynku z tymże... miałam wtedy ćwiczenia z fizyki w jednej z sal w budynku. O całej sytuacji dowiedziałam się kilka godzin później, po opuszczeniu wydziału. Nikt nie podał naszej grupie informacji o ewakuacji, siedzieliśmy w sali seminaryjnej w trakcie gdy substancja była rozbrajana przez saperów. To zdecydowanie obniżyło moje poczucie bezpieczeństwa. Jakiś czas temu na wydziale miał miejsce pożar - było to wieczorem, nie było mnie już wtedy na wydziale, więc bezpośrednio ta sytuacja mnie nie dotknęła. Jednakże to, że w przeciągu jednego roku zdarza się już kolejna niebezpieczna sytuacja wprowadza mnie w zmartwienie...”

Agresja i przemoc niewerbalna

„Kwitowanie minkami i waleniem w biurko rzeczowych pytań. (...)”

W przypadku nierównego traktowania najczęściej wskazywanymi powodami takich sytuacji były płeć, światopogląd oraz studiowany kierunek. Znaczna część powodów nierównego traktowania nie była znana osobom badanym. Część osób (31), wybierając odpowiedź „inny powód” wskazywała powody takie jak: kryteria oceniania, wiedza i umiejętności, status uniwersytecki, aktywność zawodowa, dieta, cechy osobowości, przynależność lub brak przynależności do danej organizacji, choroba czy sposób wypowiedzania się.

Wykres 17. Rozkład odpowiedzi na pytanie „Co, według Ciebie, było powodem nierównego traktowania?”. Pytanie wielokrotnego wyboru

W ramach pytania otwartego opisano 222 sytuacje nierównego traktowania. Najczęściej ujawniano doświadczenia związane:

- z płcią (45 sytuacji): m.in. lepsze/gorsze traktowanie osób określonej płci (np. seksistowskie komentarze, podwyższanie/zaniżanie ocen),
- z inną opisaną wcześniej sytuacją (29 sytuacji),
- ze światopoglądem (27 sytuacji): m.in. wyrażanie własnych poglądów oraz krytykowanie/ocenianie odmiennych poglądów i opinii,
- ze stanem zdrowia (18 sytuacji): m.in. oczekiwanie wykonania zadań w czasie przebywania na zwolnieniu lekarskim,
- ze studiowanym kierunkiem (17 sytuacji): m.in. lekceważenie osób reprezentujących inny kierunek, inną dyscyplinę czy specjalizację.

Podobnie jak w poprzedniej edycji badania (2021/2022), opisanych sytuacji osoby badane najczęściej doświadczały ze strony pracowników/pracowników akademickich (głównie osób prowadzących zajęcia dydaktyczne i promotorów/promotorów), rzadziej ze strony kolegów/koleżanek ze studiów.

Rysunek 2. Wybrane odpowiedzi na pytanie „Opisz, na czym polegała ta sytuacja (te sytuacje)”

Płeć

„Prowadzący zajęcia podczas każdego spotkania rzucał tekstami w stronę kobiet w stylu, że się na niczym nie znamy, że tylko mężczyźni mogą z nim porozmawiać bo się na tym znają. Piątki z zaliczeń wystawił również tylko mężczyznom.”

„Podczas zajęć laboratoryjnych Prowadzący stwierdził, że skoro jestem mężczyzną, to mam sobie radzić sam z zadaniem, które stanowiło dla mnie problem. Natomiast wykonał znaczącą część zadania za dwie dziewczyny pracujące obok, które również miały problem z tym ćwiczeniem.”

Inna sytuacja

„kilkukrotnie 'nie udawało mi się wykonać czynności praktycznych', jednak to wynikało z elementów niezależnych ode mnie, jak stan zdrowia pacjenta- dostałam niższą ocenę niż inni”

Światopogląd

„Prowadzący narzucają swój światopogląd rozprawiając na tematy zupełnie niezwiązane z wykładem”

„(...) Kolega wygłasza tezy na temat supremacji rasy białej, nazywa osoby o odmiennej orientacji seksualnej „sodomitami” i wiele, wiele więcej. Jego twitter to jedno wielkie zbiorowisko nienawiści względem ludzi innych niż biali, heteroseksualni mężczyźni”

Stan zdrowia

„Było mi mocno sugerowane, że podczas przebywania na zwolnieniu lekarskim powinnam pracować zdalnie. Gdy po powrocie ze zwolnienia powiedziałam że nie mogłam wykonać zleconej na ten czas pracy usłyszałam niemiłe i krzywdzące komentarze.”

Studiowany kierunek

„Kierunek zdrowie publiczne jest traktowany gorzej przez np prowadzących, którzy uważają że to mniej ważny kierunek i mało absorbujący”

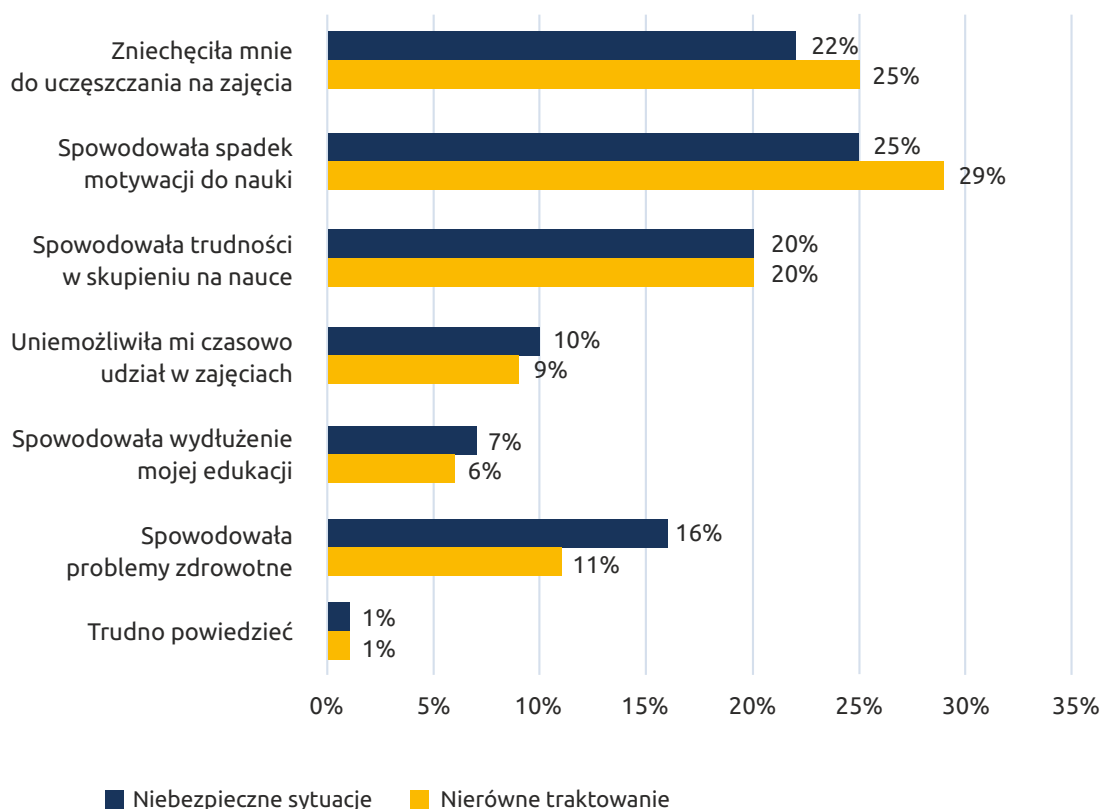
W przypadku kolegów/koleżanek osób badanych rozkład rodzajów niepożądanych sytuacji jest podobny (zob. Aneks, Tabela 32, Tabela 60). Najczęściej występujące niebezpieczne sytuacje to agresja i przemoc werbalna, agresja i przemoc relacyjna oraz agresja i przemoc niewerbalna. Ponadto, w ramach opcji „inna niebezpieczna sytuacja doświadczona przez kolegę/koleżankę” wskazano na 10 sytuacji takich jak: brak przestrzegania warunków w zakresie higieny kształcenia (np. pocięcie się zepsutym szkłem laboratoryjnym, pożar i zagrożenie wybuchem, zagrożenia związane z substancjami chemicznymi i sprzętem wykorzystywanym podczas zajęć, zagrożenie zdrowia i życia – zwlekanie z wezwaniem pomocy medycznej, próba kradzieży, mobbing, spoufalanie się, niesłuszne zarzuty i brak reakcji uczelni czy konflikt na tle własności intelektualnej).

Natomiast najczęstszymi powodami nierównego traktowania są płeć, światopogląd oraz narodowość, a w ramach innych powodów wskazano na 21 takich jak: kryteria oceniania, status uniwersytecki, wygląd i aparycja, wiedza i umiejętności, cechy osobowości czy leworęczność.

3.5. Konsekwencje doświadczania nierównych sytuacji oraz sytuacji nierównego traktowania

Osoby doświadczające niepożądanych sytuacji mogły również wskazać, czy i w jaki sposób wpłynęły one na ich studia. W przypadku niebezpiecznych sytuacji 68,3% osób, które ich doświadczyło stwierdziło, że miały one wpływ na ich studia. W przypadku nierównego traktowania wpływ na studia zadeklarowało 75,7% osób. Wykres 18 ilustruje, w jaki sposób przejawiał się ten wpływ. Niebezpieczne sytuacje nieco częściej powodowały problemy zdrowotne, z kolei w pozostałych wymiarach to nierówne traktowanie powodowało większy wpływ na studia osób badanych niż doświadczenie nierównego traktowania. Otrzymane wyniki wskazują, że doświadczanie niepożądanych sytuacji może mieć długofalowe skutki, które uderzają w różne obszary życia osób badanych. Efekt w postaci negatywnego wpływu na proces studiowania jest z punktu widzenia uczelni istotny. Wynika on z naruszenia dobrostanu osób doświadczających niepożądanych sytuacji, co rzutować może też na inne aspekty ich życia.

Wykres 18. Zestawienie wpływu niebezpiecznych sytuacji i nierównego traktowania na studia osób badanych

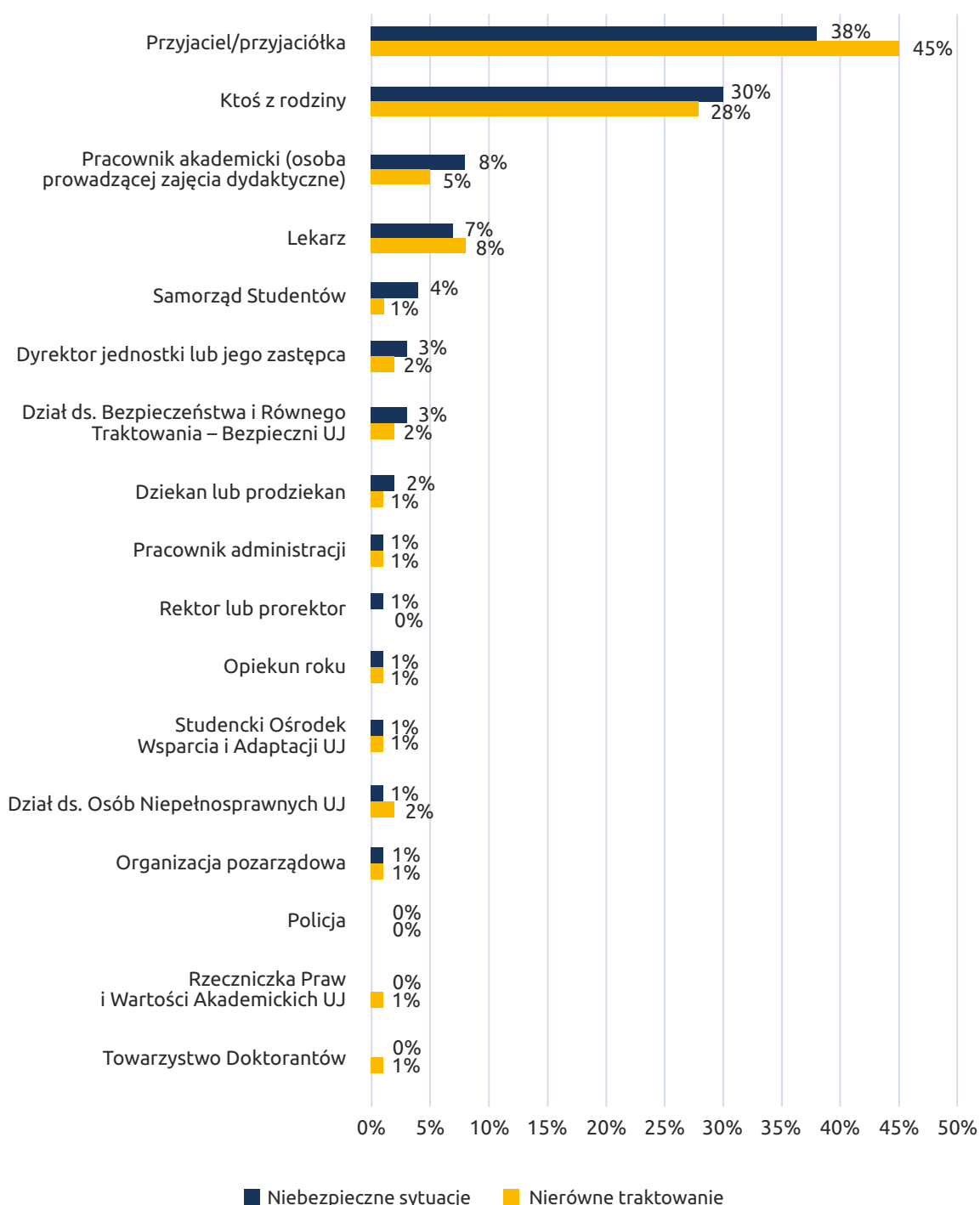

3.6. Zgłaszanie i niezgłaszanie niebezpiecznych sytuacji – losy zgłoszeń, powody niezgłaszania

W badaniu 101 osób wskazało, że doświadczyło niebezpiecznej sytuacji, przy czym 78 osób opowiedziało o nich komuś innemu, a formalnego zgłoszenia tych sytuacji dokonało jedynie 10 osób (zgłoszono 24 sytuacje). W przypadku nierównego traktowania z 212 osób, których spotkała taka sytuacja, 85 osób opowiedziało o nich komuś innemu, a jedynie 9 formalnie zgłosiło tę sytuację (zgłoszono 16 sytuacji).

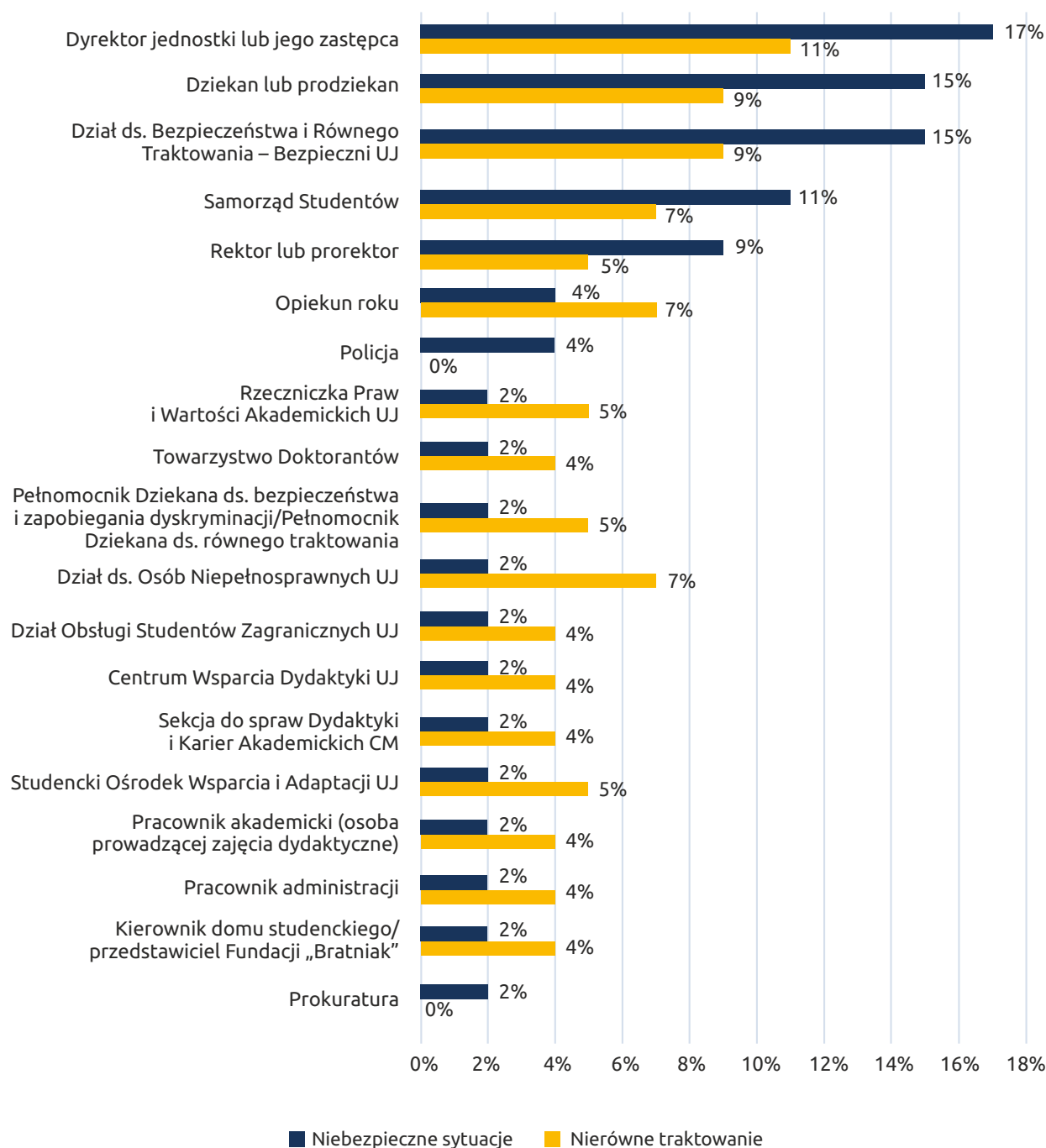
Niebezpieczne sytuacje zdarzały się rzadziej, lecz opowiadano o nich i zgłaszano je częściej niż przypadki nierównego traktowania. W obu badanych obszarach przyjaciele/przyjaciółki i osoby z rodziny są osobami, którym najczęściej opowiadano o niepożądanych sytuacjach. O niebezpiecznych sytuacjach częściej niż w przypadku nierównego traktowania opowiadano osobom związanym z uniwersytetem.

Wykres 19. Zestawienie częstotliwości przypadków niebezpiecznych sytuacji i sytuacji nierównego traktowania, o których opowiedziano innym

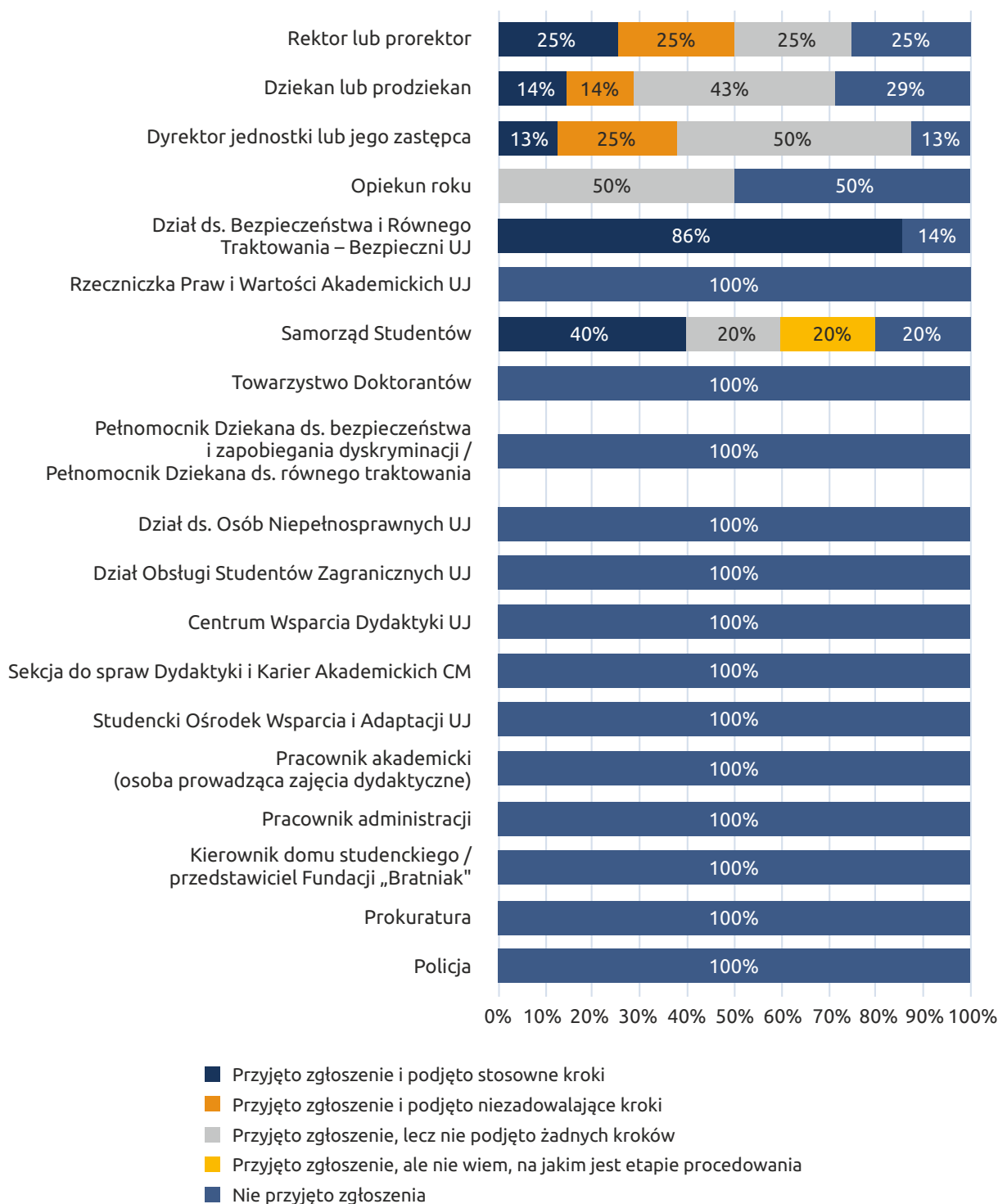
Zgłoszenia niepożądanych sytuacji kierowane są najczęściej do władz instytutów i wydziałów, opiekunów/opiekunek roku, pracowników/pracownic akademickich oraz Samorządu Studentów. Jednostką administracji uczelnianej, do której kierowano najczęściej zgłoszenia jest Dział ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ. Osoby/jednostki, którym najczęściej opowiadano o niepożądanych sytuacjach, to te same, którym te sytuacje się zgłasza. Powyższe wyniki pokazują, że osoby mające najczęstszy kontakt z osobami studiującymi lub przygotowującymi rozprawy doktorskie powinny dysponować odpowiednią wiedzą w zakresie podstawowych zasad udzielania wsparcia osobom poszkodowanym, oraz w miarę możliwości kierować je do jednostek posiadających kompetencje do dalszego rozwiązywania takich sytuacji.

Wykres 20. Podsumowanie częstotliwości niebezpiecznych sytuacji oraz sytuacji nierównego potraktowania, które formalnie zgłoszono

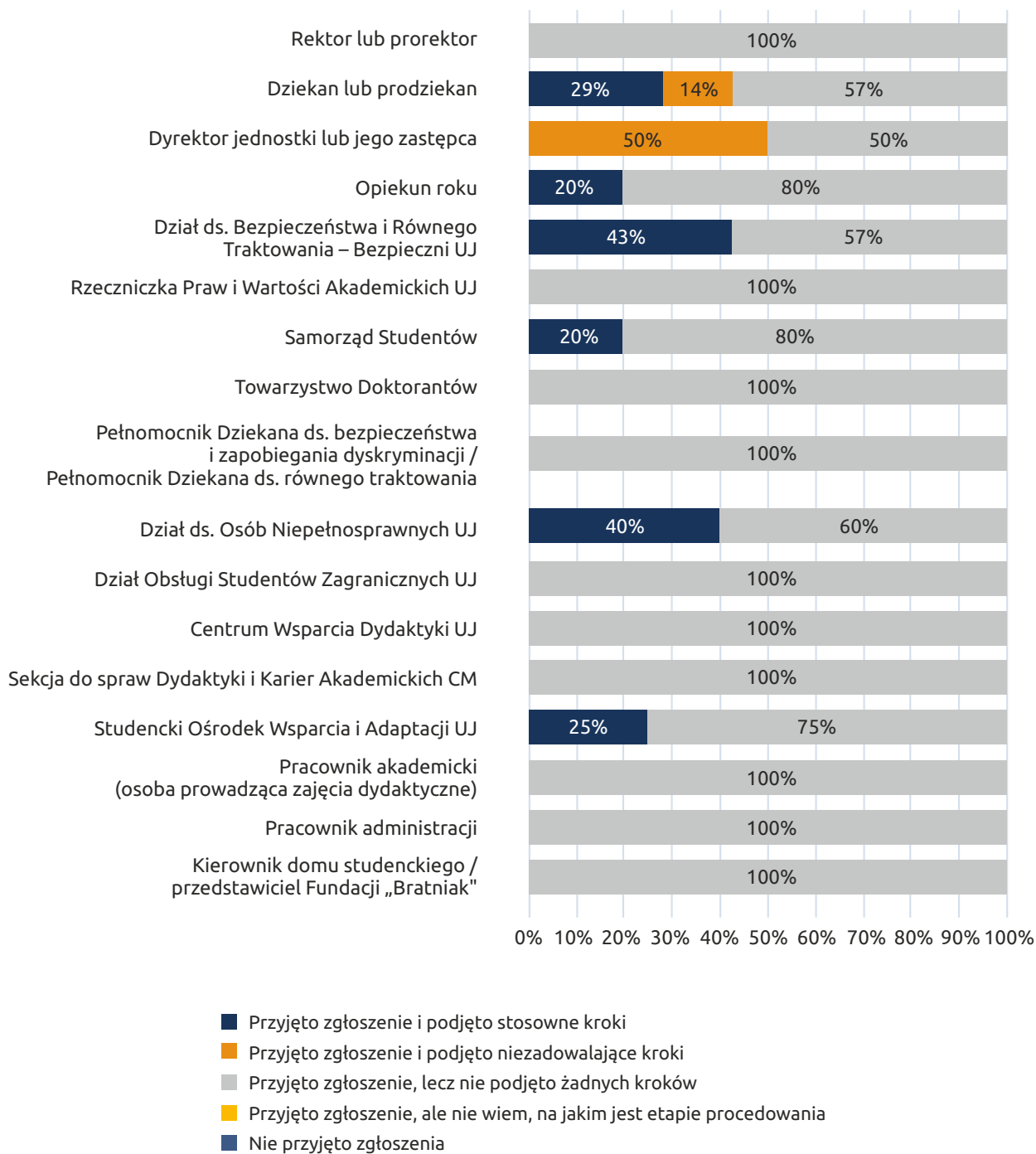
Poza dbaniem o rozpowszechnianie wiedzy na temat sposobów reagowania na niepożądane sytuacje wśród osób zatrudnionych na uniwersytecie, należy również w przejrzysty sposób komunikować się z osobami studium i przygotowującymi rozprawę doktorską na temat możliwych rozwiązań, z których mogą one skorzystać. Większość osób, które zgłosiło doświadczanie niepożądanych sytuacji w sposób formalny nie uważa, że ich zgłoszeniem zajęto się w stosowny sposób. W ocenie osób badanych uczelnia lepiej radzi sobie ze zgłoszeniami niebezpiecznych sytuacji niż nierównego traktowania, jednak w obu przypadkach odsetek niepożądanych sytuacji, które rozwiązano zgodnie z oczekiwaniami osób zgłaszających jest niewielki⁷.

Wykres 21. Losy zgłoszeń niebezpiecznych sytuacji

⁷ Należy jednak pamiętać, że przedstawione na wykresach 18, 19, 20, 21, 22 dane dotyczą stosunkowo niewielkiej liczby formalnych zgłoszeń (zob. Aneks, Tabela 29, Tabela 57). Z tego powodu dane te mogą nie odzwierciedlać stanu faktycznego.

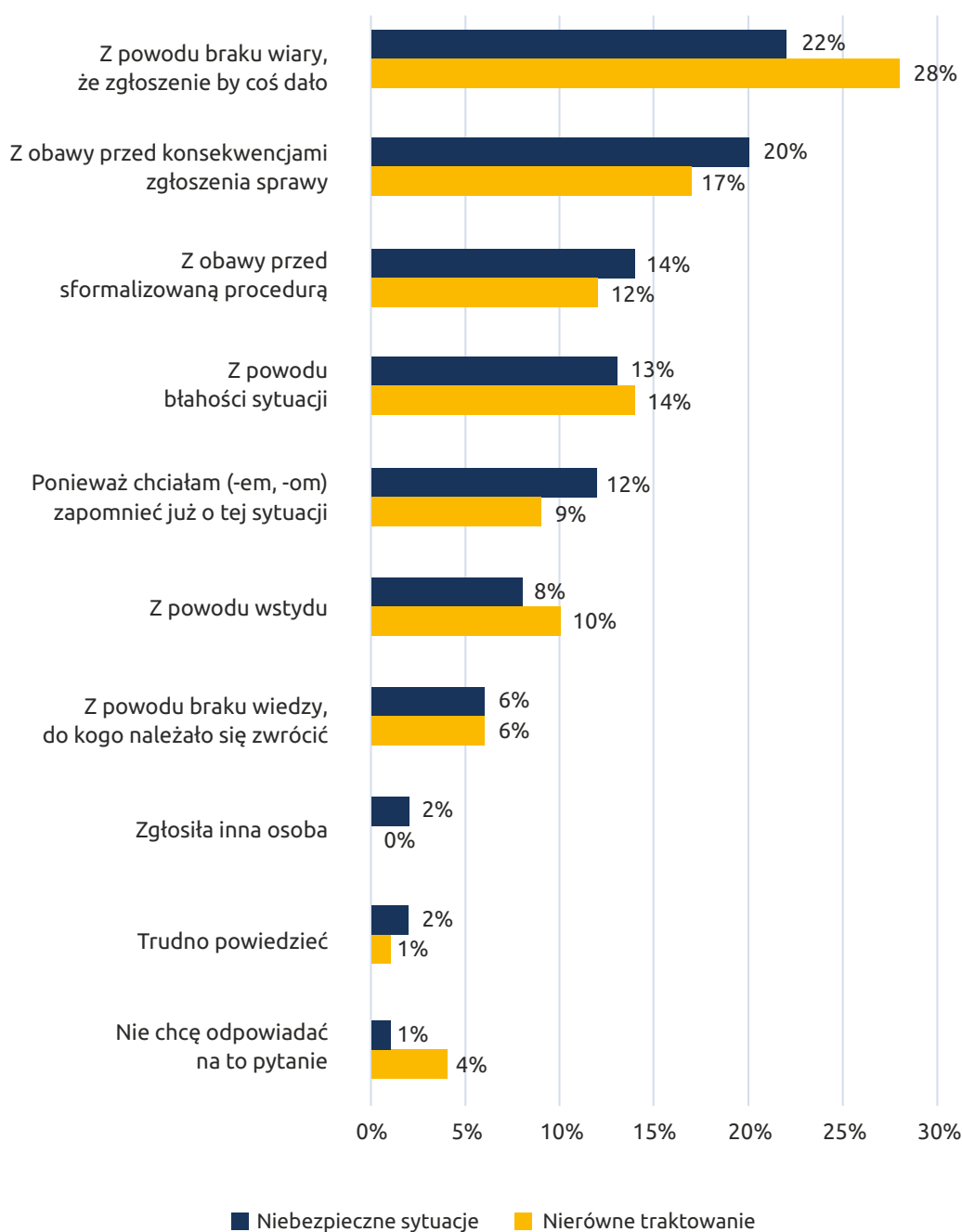
Wykres 22. Losy zgłoszeń sytuacji nierównego traktowania

Osoby, które nie zgłosiły niepożądanych sytuacji zostały poproszone o wskazanie, dlaczego nie zdecydowały się na podjęcie dalszych kroków. Łącznie 87 osób, które doświadczyło niebezpiecznych sytuacji zrezygnowało z podejmowania dalszych formalnych kroków. Najczęstszym powodem niezgłaszania ich jest brak wiary, że zgłoszenie by coś dało (22,2% wszystkich wskazań). Ponadto osoby biorące udział w badaniu obawiały się konsekwencji zgłoszenia (20%) oraz sformalizowanej procedury (14,5%). W przypadku sytuacji związanych z doświadczaniem nierównego traktowania 130 osób, które nie podjęło formalnych kroków zostało poproszone o wskazanie powodów, dlaczego nie zdecydowały się na to. W tym przypadku również dominowały: brak wiary, że zgłoszenie by coś dało (27,5% wskazań), obawa przed konsekwencjami zgłoszenia sprawy (17% wskazań) oraz błahość sytuacji (14,2%).

Zaprezentowane odpowiedzi skłaniają do sformułowania postulatów na temat poprawienia przystępności i przejrzystości procedur/innych sposobów rozwiązywania niepożądanych sytuacji w obrębie UJ.

Wykres 23. Powody niezgłaszania niebezpiecznych sytuacji oraz sytuacji nierównego traktowania

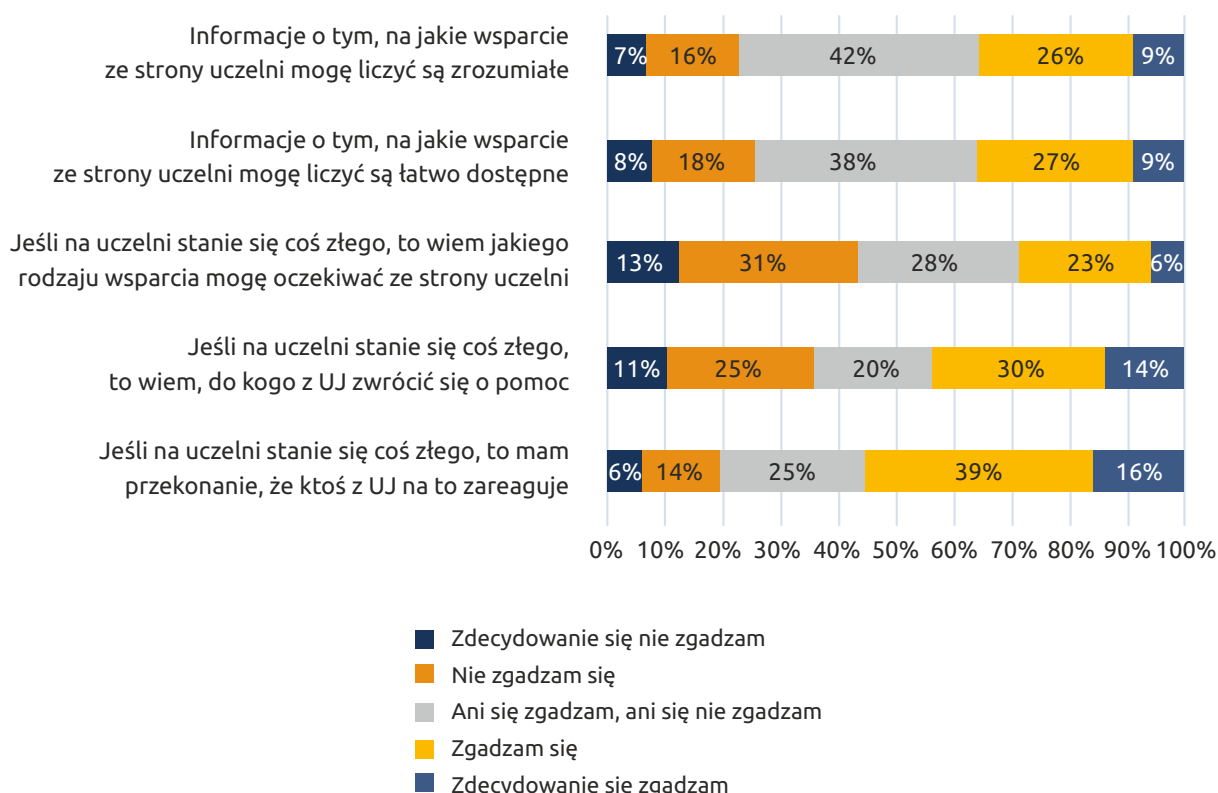

3.7. Wiedza na temat dostępnych form wsparcia na UJ oraz ocena dostępności i zrozumiałości informacji na ich temat

Osoby biorące udział w badaniu na koniec poproszono o wyrażenie opinii na temat dostępności i zrozumiałości informacji na temat możliwego do uzyskania na UJ wsparcia, w sytuacji, gdy zdarzy się jakaś niepożądana sytuacja. Ponadto, zadano również pytania związane z ich przekonaniem co do atmosfery panującej na uczelni, w momencie, gdy takie sytuacje się zdarzają.

Odpowiedzi na pytania dotyczące zrozumiałości i dostępności informacji w zakresie wsparcia oferowanego przez UJ były najczęściej neutralne („Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam”, 41,5% odpowiedzi w przypadku zrozumiałości, 38,3% w przypadku dostępności). Takie wyniki wskazują potrzebę zmiany strategii komunikacyjnej uczelni w zakresie wsparcia w niepożądanych sytuacjach oraz skonsultowanie nowych treści z przedstawicielami/przedstawicielkami społeczności studenckiej i doktoranckiej, aby w jak największym stopniu przekazywane informacje oraz wykorzystywane kanały komunikacyjne były przyjazne odbiorcom/odbiorczyniom. Wniosek ten potwierdzić mogą wyniki odpowiedzi na trzecie pytanie – mniej niż 1 na 3 osoby badane wie, co UJ może im zaoferować, gdy spotka je niebezpieczna sytuacja lub zostaną nierówno potraktowane. Również ponad połowa osób badanych nie wie lub nie jest pewna do kogo się zwrócić w takich sytuacjach. Najwięcej pozytywnych odpowiedzi uzyskano na pytanie o to, czy osoby badane przekonane są, że ktoś zareaguje, gdy stanie się im na UJ coś złego. W tej sytuacji pozytywnie odpowiedziało ok. 55% osób.

Wykres 24. Wiedza na temat dostępnych form wsparcia na UJ oraz ocena dostępności i zrozumiałości informacji na ich temat

Dodatkowe spostrzeżenia
i pomysły osób badanych

4

4.1. Dodatkowe spostrzeżenia nt. doświadczonych sytuacji

Niebezpieczne sytuacje

Łącznie 27 osób podzieliło się dodatkowymi spostrzeżeniami na temat niebezpiecznych sytuacji. Wskazywano przede wszystkim na ignorowanie zgłaszanych sytuacji, wpływ doświadczonych sytuacji na zdrowie psychiczne osób badanych albo kolegów/koleżanek oraz niepodejmowanie kroków przez kolegów/koleżanki wobec doświadczanych przez nich/nie sytuacji. Część osób ankietowanych rozszerzała również opis sytuacji zawarty w pytaniu „Opisz, na czym polegała ta sytuacja (te sytuacje)”.

Rysunek 3. Wybrane odpowiedzi na pytanie „Jeśli w odniesieniu do sytuacji naruszających bezpieczeństwo osobiste, których doświadczyłaś (-eś, -oś) Ty albo inne osoby studiujące lub przygotowujące rozprawy doktorskie, masz jeszcze dodatkowe uwagi, spostrzeżenia, refleksje, zapraszamy do podzielenia się nimi.”

„Po usilnych prośbach do wykładowców o interwencję, ci nie zareagowali.”

„Wydarzyło się to podczas egzaminu, bardzo wiele osób było świadkami, osoba pokrzywdzona poptakała się w obecności osoby egzaminującej.”

„Wydaje mi się, na przykładzie moich znajomych, że występuje skłonność do bagatelizowania tych problemów i zagrożeń, jakie ich spotkały. Obecne jest przeświadczenie, że dopóki nie stało się nic poważnego, nie ma sensu zwracać nikomu głowy ani wdrażać odpowiednich do zażegnania zagrożenia kroków.”

Nierówne traktowanie

Dodatkowymi spostrzeżeniami na temat doświadczonych sytuacji nierównego traktowania podzieliły się 42 osoby. Najczęściej rozszerzano opis sytuacji zawarty w pytaniu „Opisz, na czym polegała ta sytuacja (te sytuacje)”; wskazywano na brak przestrzegania kryteriów oceniania, podkreślano występowanie zjawiska kumoterstwa oraz mobbingu w środowisku doktoranckim, uwypuklano takie cechy osób pracujących jak brak empatii czy dzielono się refleksami na temat niskiej świadomości osób prowadzących zajęcia w kontekście barier komunikacyjnych z osobą studiującą z zagranicy.

Rysunek 4. Wybrane odpowiedzi na pytanie „Jeśli w odniesieniu do sytuacji nierównego traktowania, których doświadczyłaś (-eś, -oś) Ty albo inne osoby studiujące lub przygotowujące rozprawy doktorskie, masz jeszcze dodatkowe uwagi, spostrzeżenia, refleksje, zapraszamy do podzielenia się nimi.”

„Chcę, aby po zgłoszeniu pewnej sytuacji organowi wewnątrz uczelni, sprawa została wzięta pod uwagę, a nie zamieciona pod dywan. Po niesprawiedliwemu potraktowaniu studentów przez starszego wykładowcę UJ i zgłoszeniu tego Samorządowi Studentów, jako grupa zostaliśmy zignorowani oraz nikt nam nie pomógł, co umożliwia wykładowcy dalsze zachowania tego typu.”

„wykładowcy powinni trzymać się wcześniej ustalonych zasad dotyczących zaliczeń i egzaminów”

„Prowadzący powinni być świadomi barier językowych i nie traktować nieporozumienia albo trudności w wyrażeniu myśli jako brak wiedzy w temacie.”

„Nie wiem czy coś z tym da się zrobić, jak wszędzie tak i na uczelni szerzy się kołosoństwo. Moim zdaniem to wynika z natury ludzkiej, ale jednak to boli, gdy na uczelni widać takie przypadki. Głównie chodzi o to, że jedni mają lepszych i bardziej światłych opiekunów naukowych, którzy im ułatwiają różne aktywności, przedstawiają ważnym osobom itd, a inni takich nie mają. W związku z czym tkwią, żeby przetrwać. Daje się im do zrozumienia, że nie są wariaci zachodu.”

„Niestety nie istnieją metody walki z nieodpowiednim traktowaniem doktorantów. Myślę że jest to temat zaniedbany. Ogromna większość moich znajomych na doktoracie potwierdza że doświadcza mobingu co najmniej kilka razy w tygodniu. To bardzo przykre, szczególnie że to doktoranci są głównymi wykonawcami pracy doświadczalnej. Bardzo często słyszy się argument że jako doktoranci powinniśmy chcieć pracować więcej za darmo, a nie rzadko również chętnie dokładać do własnej pracy. Uważam, że wsparcie ze strony administracji uczelni jest zdecydowanie za małe.”

4.2. Pomysły na poprawę bezpieczeństwa i równego traktowania

Bezpieczeństwo

Opinię na temat pomysłów, jak poprawić bezpieczeństwo na uczelni wyraziło 167 osób. Pojawiły się konkretne propozycje, m.in.:

- rozszerzone szkolenia BHP i BHK dla osób pracujących i studiujących,
- kursy samoobrony,
- kursy pierwszej pomocy,
- stworzenie zakładki informacyjnych na stronach wydziału,
- informacje na korytarzach, gdzie szukać pomocy,
- łatwo dostępne instrukcje dotyczące reagowania na zagrożenia,
- anonimowy formularz do zgłaszania niebezpiecznych sytuacji na bieżąco,
- wprowadzenie/poprawienie kontroli przed wejściem do budynku uczelni,
- wprowadzenie zakazu palenia przed budynkami,
- ograniczenie spożywania alkoholu na terenie akademików,
- elektroniczne karty dla osób mieszkających w akademikach.

Rysunek 5. Wybrane odpowiedzi na pytanie „Jeśli masz pomysły na to, co warto zrobić, by poprawić bezpieczeństwo osób studiujących i przygotowujących rozprawy doktorskie na Uniwersytecie Jagiellońskim podziel się nimi, proszę.”

„Przeszkolenie nauczycieli akademickich aby respektowali różnorodność, nie faworyzowali żadnej grupy religijnej ani żadnego światopoglądu, nie dopuszczali do oceniania/wyśmiewania studentów przez studentów, nie deprecjonowali nikogo.”

„Ograniczyć agitacje polityczne na zajęciach, zawsze przedstawiać konkurencyjne ze sobą teorie, skupić się na nauce a nie ideologii, zadbać o pluralizm wśród kadry”

„Jakiś anonimowy formularz do zgłaszania na bieżąco takich sytuacji”

„W jasnej i zwięzłej formie można dotrzeć do studentów, przedstawić im zakres swoich spraw i środków, konsekwencji jakie wynikają ze zgłoszenia sprawy.”

„kontrolowanie tożsamości osób wchodzących do budynków”

„Ban smoking in front of faculty, it's a health hazard for those sensitive to smoking but having to pass the front/side gate.”

„Można przygotować zakładkę na stronie wydziału, gdzie zamieszczonoby informacje, gdzie zgłosić się w takiej sytuacji.”

„Oprócz zaliczenia szkolenia BHP powinny być łatwo dostępne instrukcje dotyczące reagowania na zagrożenia. Np informacje w salach (nie chodzi mi o znak WYJŚCIE EWAKUACYJNE) ale jakieś proste instrukcje zachowań”

„Uważam że w sposób szczególny powinny być ograniczone spożywanie alkoholu na terenie miasteczek studenckich tam gdzie mieszkają studenci a także powinien być nacisk na zwiększenie liczby kursów i szkoleń z samoobrony aby osoby pokrzywdzone mogły by się obronić w razie niebezpieczeństwa. Jak szkolenia, kursy, pokazy wśród studentów i studentek.”

„Warto byłoby wprowadzić kursy dla studentów z pierwszej pomocy w razie nagłych wypadków.”

Równe traktowanie

Propozycje na poprawę równego traktowania przedstawiło 127 osób. Pojawiły się pomysły, m.in.:

- szkolenia dla osób zatrudnionych na stanowiskach akademickich oraz osób studiujących,
- uwzględnianie opinii o osobach prowadzących zajęcia w ankietach oceny zajęć dydaktycznych,
- zwiększenie dostępności materiałów administracyjnych, dydaktycznych i informacyjnych dla osób z zagranicy w języku angielskim (pisma, kursy, szkolenia, newslettery itp.),
- zadbanie o potrzeby osób w spektrum autyzmu oraz rozszerzenie oferty wsparcia dla nich,
- zwiększenie liczby hospitowanych zajęć,
- uproszczenie sposobu zgłaszania sytuacji nierównego traktowania,
- możliwość przekazania zgłoszenia do właściwej jednostki w przypadku, gdy zgłoszenie wpłynie do jednostki, która nie specjalizuje się w temacie zgłoszenia.

Rysunek 6. Wybrane odpowiedzi na pytanie „Jeśli masz pomysły na to, co warto zrobić, by osoby studiujące i przygotowujące rozprawy doktorskie na Uniwersytecie Jagiellońskim czuły się sprawiedliwie i równo traktowane, podziel się nimi, proszę.”

„edukowanie społeczności akademickiej na temat dyskryminacji i równego traktowania oraz mobbingu, niepełnosprawności, np. spektrum autyzmu”

„edukować pracowników dydaktycznych na temat regulaminu studiów, a także praw studentów”

„Edukowanie kadry pracowniczej nt. często nieuświadomionych, nieintencjonalnych praktyk nierównego traktowania (np. poprzez faworyzowanie).”

„Uwzględnić istnienie osób neuroAtypowych”

„Providing information via emails when it comes to ewslatters/funding/opportunities etc. in English as well, always. You cannot treat people equally if you don't empower them.”

„More than half of the information provided via emails is not in English. Sometimes these things include extremely important notifications like safety checks and what not. International students will definitely respect Polish culture and people far more if UJ makes efforts to accommodate all.”

„Większa liczba hospitacji zajęć prowadzonych przez pracowników dydaktycznych i naukowych celem wykrycia ewentualnych nieprawidłowości”

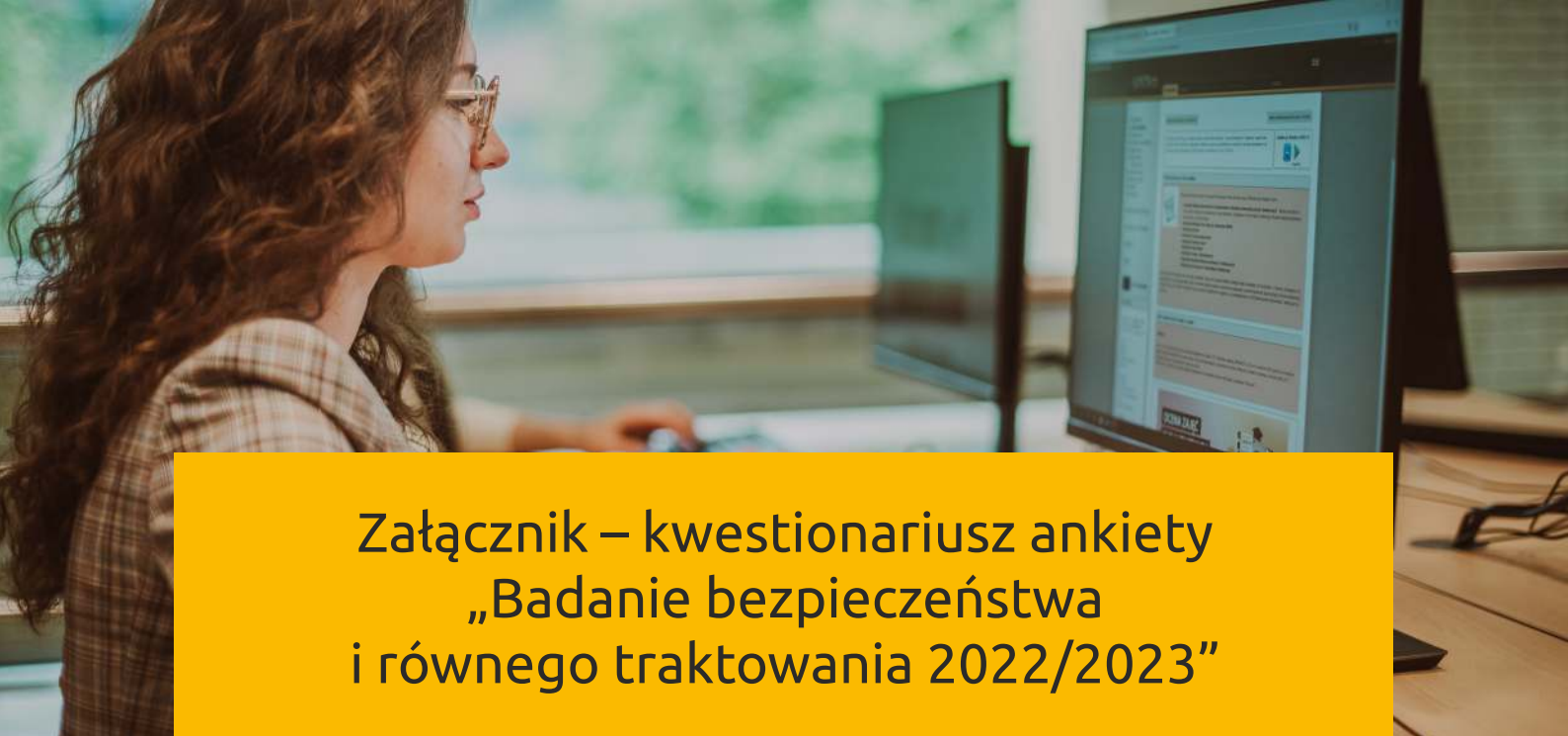
„1) Łatwiejsze zgłaszanie incydentów i informacja gdzie można to zgłosić. 2) W przypadku zgłoszenia do nieodpowiedniego działu, możliwość przesłania zgłoszenia w odpowiednie miejsce przez pracowników jednostki”

Spis wykresów

Wykres 1.	Procent odpowiedzi ze względu na jednostkę dydaktyczną	14
Wykres 2.	Zwrotność ankiet w poszczególniej jednostce dydaktycznej	15
Wykres 3.	Procent odpowiedzi ze względu na formę kształcenia	16
Wykres 4.	Zwrotność ankiet w ramach danej formy kształcenia	16
Wykres 5.	Procent odpowiedzi ze względu na poziom studiów	17
Wykres 6.	Procent odpowiedzi ze względu na płeć	17
Wykres 7.	Zestawienie ogólnych ocen bezpieczeństwa i równego traktowania na UJ	20
Wykres 8.	Doświadczenie niebezpiecznych sytuacji oraz sytuacji nierównego traktowania	20
Wykres 9.	Ogólna ocena poziomu bezpieczeństwa na UJ a poziom studiów	21
Wykres 10.	Ogólna ocena poziomu równego traktowania na UJ a poziom studiów	22
Wykres 11.	Doświadczenie niebezpiecznej sytuacji oraz nierównego traktowania przez kolegów/koleżanki osób badanych	22
Wykres 12.	Ogólna ocena poziomu bezpieczeństwa na UJ ze względu na płeć	23
Wykres 13.	Ogólna ocena poziomu równego traktowania na UJ za względu na płeć	23
Wykres 14.	Doświadczenie niebezpiecznej sytuacji a płeć	24
Wykres 15.	Doświadczenie nierównego traktowania a płeć	24
Wykres 16.	Rozkład odpowiedzi na pytanie „Jakiej niebezpiecznej sytuacji (jakich niebezpiecznych sytuacji) zdarzyło Ci się doświadczyć na UJ?”. Pytanie wielokrotnego wyboru	25
Wykres 17.	Rozkład odpowiedzi na pytanie „Co, według Ciebie, było powodem nierównego traktowania?”. Pytanie wielokrotnego wyboru	27
Wykres 18.	Zestawienie wpływu niebezpiecznych sytuacji i nierównego traktowania na studia osób badanych	29
Wykres 19.	Zestawienie częstotliwości przypadków niebezpiecznych sytuacji i sytuacji nierównego traktowania, o których opowiedziano innym	30
Wykres 20.	Podsumowanie częstotliwości niebezpiecznych sytuacji oraz sytuacji nierównego potraktowania, które formalnie zgłoszono	31
Wykres 21.	Losy zgłoszeń niebezpiecznych sytuacji	32
Wykres 22.	Losy zgłoszeń sytuacji nierównego traktowania	33
Wykres 23.	Powody niezgłaszania niebezpiecznych sytuacji oraz sytuacji nierównego traktowania	34
Wykres 24.	Wiedza na temat dostępnych form wsparcia na UJ oraz ocena dostępności i zrozumiałości informacji na ich temat	35

Spis rysunków

Rysunek 1. Wybrane odpowiedzi na pytanie „Opisz, na czym polegała ta sytuacja (te sytuacje)”	26
Rysunek 2. Wybrane odpowiedzi na pytanie „Opisz, na czym polegała ta sytuacja (te sytuacje)”	28
Rysunek 3. Wybrane odpowiedzi na pytanie „Jeśli w odniesieniu do sytuacji naruszających bezpieczeństwo osobiste, których doświadczyłaś (-eś, -oś) Ty albo inne osoby studiujące lub przygotowujące rozprawy doktorskie, masz jeszcze dodatkowe uwagi, spostrzeżenia, refleksje, zapraszamy do podzielenia się nimi.”	38
Rysunek 4. Wybrane odpowiedzi na pytanie „Jeśli w odniesieniu do sytuacji nierównego traktowania, których doświadczyłaś (-eś, -oś) Ty albo inne osoby studiujące lub przygotowujące rozprawy doktorskie, masz jeszcze dodatkowe uwagi, spostrzeżenia, refleksje, zapraszamy do podzielenia się nimi.”	38
Rysunek 5. Wybrane odpowiedzi na pytanie „Jeśli masz pomysły na to, co warto zrobić, by poprawić bezpieczeństwo osób studiujących i przygotowujących rozprawy doktorskie na Uniwersytecie Jagiellońskim podziel się nimi, proszę.”	39
Rysunek 6. Wybrane odpowiedzi na pytanie „Jeśli masz pomysły na to, co warto zrobić, by osoby studiujące i przygotowujące rozprawy doktorskie na Uniwersytecie Jagiellońskim czuły się sprawiedliwie i równo traktowane, podziel się nimi, proszę.”	40

Załącznik – kwestionariusz ankiety „Badanie bezpieczeństwa i równego traktowania 2022/2023”

Droga osobo studiująca lub przygotowująca rozprawę doktorską,

zapraszamy Cię do wzięcia udziału w „Badaniu bezpieczeństwa i równego traktowania 2022/2023”. Celem tego cyklicznego badania jest określenie poziomu bezpieczeństwa i równego traktowania społeczności studenckiej i doktoranckiej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Dane zebrane w ankiecie posłużą jednostkom UJ do usprawnienia działań na rzecz bezpieczeństwa osobistego i równego traktowania, a tym samym poprawy warunków do nauki i prowadzenia badań naukowych.

Badanie dotyczy bieżącego roku akademickiego, dlatego udzielając odpowiedzi, weź, proszę, pod uwagę okres od 1 października 2022 r. Twoje odpowiedzi mają charakter poufny. Zostaną one przedstawione władzom UJ w formie zbiorczego raportu. Raport z badań będzie też dostępny na stronie internetowej Działu ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ.

Z góry dziękujemy za poświęcony czas i zaangażowanie w budowanie bezpiecznego, wolnego od przemocy i dyskryminacji środowiska nauki i pracy!

Zespół Bezpieczni UJ

www.bezpieczni.uj.edu.pl

NAWIGACJA

Do nawigacji użyj przycisków umieszczonych na dole strony. Po przerwaniu ankiety (zamknięcie strony z ankietą lub wyłączenie przeglądarki internetowej) możesz do niej wrócić klikając ponownie w przestany link, jednak dopiero po upływie 10 minut. Wypełnianie ankiety możesz kontynuować od miejsca, w którym została przerwana.

Pytania, wątpliwości i sugestie dotyczące badania możesz zgłaszać na adres: badania.bezpieczni@uj.edu.pl

Zachęcamy do zapoznania się z informacją dotyczącą ochrony danych w UJ.

Dane osobowe w postaci adresu e-mail są przetwarzane tylko na etapie wysyłania kwestionariusza ankiety „Badania bezpieczeństwa i równego traktowania” i wyłącznie w tym celu. Informacja o przetwarzaniu danych osobowych dostępna jest pod adresem: iod.uj.edu.pl/obowiazek-informacyjny. Udzielone odpowiedzi mają charakter poufny oraz zostaną przedstawione władzom UJ w formie zbiorczego raportu. Raport z badań będzie dostępny na stronie internetowej Działu ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ.

JĘZYK

Proszę wybrać język, w którym ma być wyświetlony kwestionariusz.

- ☐ Polski
☐ English

MODUŁ I. BEZPIECZEŃSTWO

DEFINICJA

Na potrzeby badania bezpieczeństwo zdefiniowano jako stan, w którym nie odczuwamy zagrożenia (tzw. „poczucie bezpieczeństwa”).

BEZ01

Jak ogólnie oceniasz poziom bezpieczeństwa osób studiujących i przygotowujących rozprawy doktorskie na Uniwersytecie Jagiellońskim?

- ☐ Bardzo nisko
☐ Nisko
☐ Wysoko
☐ Bardzo wysoko
☐ Ani nisko, ani wysoko

BEZ02

Czy w bieżącym roku akademickim zdarzyło Ci się doświadczyć jakiegś niebezpiecznej sytuacji na UJ?

- ☐ Tak
☐ Nie
☐ Nie chcę odpowiadać na to pytanie

BEZ03

- ☐ Jakiej niebezpiecznej sytuacji (jakich niebezpiecznych sytuacji) zdarzyło Ci się doświadczyć na UJ? Możesz wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- ☐ Agresji i przemocy fizycznej (np. bicia, popychania, szarpania, plucia, podchodzenia zbyt blisko, rzucania przedmiotami)
- ☐ Agresji i przemocy werbalnej (np. podniesionego głosu i krzyków, przekleństw, używania zwrotów powszechnie uważanych za obraźliwych, dokuczania, przezywania, wyśmiewania, wyszydzania, obrażania, ośmieszania, rozpowszechniania plotek)
- ☐ Agresji i przemocy niewerbalnej (np. obraźliwych min i gestów, agresywnych gestów)

- ☐ Agresji i przemocy relacyjnej (np. agresji bez fizycznego kontaktu, polegającej na działaniach, które prowadzą do obniżenia czyjegoś statusu w grupie, wykluczenia z grupy, izolowania, pomijania, nieodzywania się)

- ☐ Agresji i przemocy telefonicznej (np. obraźliwych smsów, natarczywych telefonów, głuchych telefonów)

- ☐ Agresji i przemocy cyfrowej (np. obraźliwych e-maili, regularnych nieprzyjemnych wiadomości, wpisów na portalach społecznościowych, umieszczania w internecie ośmieszających zdjęć lub filmów, upubliczniania prywatnych materiałów i wiadomości, agresywnych ataków na czacie lub w ramach grupy dyskusyjnej, podszywania się pod inną osobę, kradzieży tożsamości)

- ☐ Śledzenia i nękania

- ☐ Zastraszania, grożenia, manipulacji, szantażu (w tym szantażu emocjonalnego)

- ☐ Molestowania seksualnego (np. seksistowskich komentarzy, komentowania wyglądu, dotykania w sposób naruszający granice, przemocy na tle seksualnym)

- ☐ Braku przestrzegania warunków w zakresie higieny kształcenia (np. nieprzestrzegania obostrzeń wprowadzonych w związku z pandemią, braku strojów ochronnych w laboratoriach, nieprzestrzegania procedur obowiązujących w kontakcie z materiałem biologicznym)

- ☐ Zagrożenia związanego z nieprzestrzeganiem warunków technicznych budynków i pomieszczeń uczelni oraz przynależnych do nich terenów (np. uszkodzone sprzęty w sali zajęciowej, śliskie schody, uszkodzony chodnik)

- ☐ Kradzieży

- ☐ Zagrożenia o charakterze terrorystycznym

- ☐ Innej – jakiej?:

- ☐ Trudno powiedzieć

BEZ04

Opisz, na czym polegała ta sytuacja (te sytuacje).

Odpowiedź otwarta

BEZ05

Zaznacz, czy niebezpieczna sytuacja (niebezpieczne sytuacje) opisana (opisane) powyżej miała (miały) wpływ na Twoje studia?

- ☐ Agresja i przemoc fizyczna (np. bicie, popychanie, szarpanie, plucie, podchodzenie zbyt blisko, rzucanie przedmiotami)
- ☐ Agresja i przemoc werbalna (np. podniesiony głos i krzyki, przekleństwa, używanie zwrotów powszechnie uważanych za obraźliwe, dokuczanie, przezywanie, wyśmiewanie, wyszydzanie, obrażanie, ośmieszanie, rozpowszechnianie plotek)
- ☐ Agresja i przemoc niewerbalna (np. obraźliwe miny i gesty, agresywne gesty)
- ☐ Agresja i przemoc relacyjna (np. agresja bez fizycznego kontaktu, polegająca na działaniach, które prowadzą do obniżenia czyjegoś statusu w grupie, wykluczenie z grupy, izolowanie, pomijanie, nieodzywanie się)
- ☐ Agresja i przemoc telefoniczna (np. obraźliwe smsy, natarczywe telefony, głucholefony)
- ☐ Agresja i przemoc cyfrowa (np. obraźliwe e-maile, regularne nieprzyjemne wiadomości, wpisy na portalach społecznościowych, umieszczanie w internecie ośmieszających zdjęć lub filmów, upublicznianie prywatnych materiałów i wiadomości, agresywne ataki na czacie lub w ramach grupy dyskusyjnej, podszywanie się pod inną osobę, kradzież tożsamości)
- ☐ Śledzenie i nękanie
- ☐ Zastraszanie, grożenie, manipulacja, szantaż (w tym szantaż emocjonalny)
- ☐ Molestowanie seksualne (np. seksistowskie komentarze, komentowanie wyglądu, dotykanie w sposób naruszający granice, przemoc na tle seksualnym)
- ☐ Brak przestrzegania warunków w zakresie higieny kształcenia (np. nieprzestrzeganie obostrzeń wprowadzonych w związku z pandemią, brak strojów ochronnych w laboratoriach, nieprzestrzeganie procedur obowiązujących w kontakcie z materiałem biologicznym)
- ☐ Zagrożenie związane z nieprzestrzeganiem warunków technicznych budynków i pomieszczeń uczelni oraz przynależnych do nich terenów (np. uszkodzone sprzęty w sali zajęciowej, śliskie schody, uszkodzony chodnik)
- ☐ Kradzież
- ☐ Zagrożenie o charakterze terrorystycznym
- ☐ Inna – jaka?:
- ☐ Żadna

BEZ06

W jaki sposób ta niebezpieczna sytuacja (te niebezpieczne sytuacje) wpłynęła (wpłynęły) na Twoje studia? Możesz wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- ☐ Zniechęciła (zniechęciły) mnie do uczęszczania na zajęcia
- ☐ Spowodowała (spowodowały) spadek motywacji do nauki
- ☐ Spowodowała (spowodowały) trudności w skupieniu na nauce

- ☐ Uniemożliwiła (uniemożliwiły) mi czasowo udział w zajęciach
- ☐ Spowodowała (spowodowały) wydłużenie mojej edukacji
- ☐ Spowodowała (spowodowały) problemy zdrowotne. Trudno powiedzieć

BEZ07

Zaznacz, czy powiedziałaś (-eś, -oś) komuś o tej niebezpiecznej sytuacji (tych niebezpiecznych sytuacjach)?

- ☐ Agresja i przemoc fizyczna (np. bicie, popychanie, szarpanie, plucie, podchodzenie zbyt blisko, rzucanie przedmiotami)
- ☐ Agresja i przemoc werbalna (np. podniesiony głos i krzyki, przekleństwa, używanie zwrotów powszechnie uważanych za obraźliwe, dokuczanie, przezywanie, wyśmiewanie, wyszydzanie, obrażanie, ośmieszanie, rozpowszechnianie plotek)
- ☐ Agresja i przemoc niewerbalna (np. obraźliwe miny i gesty, agresywne gesty)
- ☐ Agresja i przemoc relacyjna (np. agresja bez fizycznego kontaktu, polegająca na działaniach, które prowadzą do obniżenia czyjegoś statusu w grupie, wykluczenie z grupy, izolowanie, pomijanie, nieodzywanie się)
- ☐ Agresja i przemoc telefoniczna (np. obraźliwe smsy, natarczywe telefony, głucholefony)
- ☐ Agresja i przemoc cyfrowa (np. obraźliwe e-maile, regularne nieprzyjemne wiadomości, wpisy na portalach społecznościowych, umieszczanie w internecie ośmieszających zdjęć lub filmów, upublicznianie prywatnych materiałów i wiadomości, agresywne ataki na czacie lub w ramach grupy dyskusyjnej, podszywanie się pod inną osobę, kradzież tożsamości)
- ☐ Śledzenie i nękanie
- ☐ Zastraszanie, grożenie, manipulacja, szantaż (w tym szantaż emocjonalny)
- ☐ Molestowanie seksualne (np. seksistowskie komentarze, komentowanie wyglądu, dotykanie w sposób naruszający granice, przemoc na tle seksualnym)
- ☐ Brak przestrzegania warunków w zakresie higieny kształcenia (np. nieprzestrzeganie obostrzeń wprowadzonych w związku z pandemią, brak strojów ochronnych w laboratoriach, nieprzestrzeganie procedur obowiązujących w kontakcie z materiałem biologicznym)
- ☐ Zagrożenie związane z nieprzestrzeganiem warunków technicznych budynków i pomieszczeń uczelni oraz przynależnych do nich terenów (np. uszkodzone sprzęty w sali zajęciowej, śliskie schody, uszkodzony chodnik)
- ☐ Kradzież
- ☐ Zagrożenie o charakterze terrorystycznym
- ☐ Inna – jaka?:
- ☐ Nikomu o żadnej nie powiedziałam (-em, -om)

BEZ08

Komu powiedziałas (-eś, -oś) o tej niebezpiecznej sytuacji (o tych niebezpiecznych sytuacjach)?
Możesz wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- ☐ Rektorowi lub prorektorowi
- ☐ Dziekanowi lub prodziekanowi
- ☐ Dyrektorowi jednostki lub jego zastępcy
- ☐ Opiekunowi roku
- ☐ Działowi ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ
- ☐ Rzecznikowi Praw i Wartości Akademickich UJ
- ☐ Samorządowi Studentów
- ☐ Towarzystwu Doktorantów
- ☐ Pełnomocnikowi Dziekana ds. bezpieczeństwa i zapobiegania dyskryminacji/Pełnomocnikowi Dziekana ds. równego traktowania
- ☐ Działowi ds. Osób Niepełnosprawnych UJ
- ☐ Działowi Obsługi Studentów Zagranicznych UJ
- ☐ Centrum Wsparcia Dydaktyki UJ
- ☐ Sekcji do spraw Dydaktyki i Karier Akademickich CM
- ☐ Studenckiemu Ośrodkowi Wsparcia i Adaptacji UJ
- ☐ Pracownikowi akademickiemu (osobie prowadzącej zajęcia dydaktyczne)
- ☐ Pracownikowi administracji
- ☐ Kierownikowi domu studenckiego/przedstawicielom Fundacji „Bratniak”
- ☐ Lekarzowi
- ☐ Prokuraturze
- ☐ Policji
- ☐ Organizacji pozarządowej
- ☐ Komuś z rodziny
- ☐ Przyjacielowi/przyjaciółce

BEZ09

Zaznacz, czy zgłosiłaś (-eś, -oś) w formalny sposób komuś tą niebezpieczną sytuację (te niebezpieczne sytuacje)?

- ☐ Agresja i przemoc fizyczna (np. bicie, popychanie, szarpanie, płucie, podchodzenie zbyt blisko, rzucanie przedmiotami)
- ☐ Agresja i przemoc werbalna (np. podniesiony głos i krzyki, przekleństwa, używanie zwrotów powszechnie uważanych za obraźliwe, dokuczanie, przezywanie, wyśmiewanie, wyszydzanie, obrażanie, ośmieszanie, rozpowszechnianie plotek)
- ☐ Agresja i przemoc niewerbalna (np. obraźliwe miny i gesty, agresywne gesty)
- ☐ Agresja i przemoc relacyjna (np. agresja bez fizycznego kontaktu, polegająca na działaniach, które prowadzą do obniżenia czyjegoś statusu w grupie, wykluczenie z grupy, izolowanie, pomijanie, nieodzywanie się)
- ☐ Agresja i przemoc telefoniczna (np. obraźliwe smsy, natarczywe telefony, głucho telefony)
- ☐ Agresja i przemoc cyfrowa (np. obraźliwe e-maile, regularne nieprzyjemne wiadomości, wpisy na portalach społecznościowych, umieszczanie w internecie ośmieszających zdjęć lub filmów, upublicznianie prywatnych materiałów i wiadomości, agresywne ataki

na czacie lub w ramach grupy dyskusyjnej, podszywanie się pod inną osobę, kradzież tożsamości)

- ☐ Śledzenie i nękanie
- ☐ Zastraszanie, grożenie, manipulacja, szantaż (w tym szantaż emocjonalny)
- ☐ Molestowanie seksualne (np. seksistowskie komentarze, komentowanie wyglądu, dotykanie w sposób naruszający granice, przemoc na tle seksualnym)
- ☐ Brak przestrzegania warunków w zakresie higieny kształcenia (np. nieprzestrzeganie obostrzeń wprowadzonych w związku z pandemią, brak strojów ochronnych w laboratoriach, nieprzestrzeganie procedur obowiązujących w kontakcie z materiałem biologicznym)
- ☐ Zagrożenie związane z nieprzestrzeganiem warunków technicznych budynków i pomieszczeń uczelni oraz przynależnych do nich terenów (np. uszkodzone sprzęty w sali zajęciowej, śliskie schody, uszkodzony chodnik)
- ☐ Kradzież
- ☐ Zagrożenie o charakterze terrorystycznym
- ☐ Inna – jaka?:
- ☐ Nikomu żadnej nie zgłosiłam (-em, -om)

BEZ10

Jakie były losy zgłoszenia? Wskaż w odniesieniu do każdej osoby lub instytucji.

- ☐ Przyjęto zgłoszenie i podjęto stosowne kroki
- ☐ Przyjęto zgłoszenie i podjęto niezadowalające kroki
- ☐ Przyjęto zgłoszenie, lecz nie podjęto żadnych kroków
- ☐ Przyjęto zgłoszenie, ale nie wiem, na jakim jest etapie procedowania
- ☐ Nie przyjęto zgłoszenia
- ☐ Rektor lub prorektor
- ☐ Dziekan lub prodziekan
- ☐ Dyrektor jednostki lub jego zastępca
- ☐ Opiekun roku
- ☐ Dział ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ
- ☐ Rzecznik Praw i Wartości Akademickich UJ
- ☐ Samorząd Studentów
- ☐ Towarzystwo Doktorantów
- ☐ Pełnomocnik Dziekana ds. bezpieczeństwa i zapobiegania dyskryminacji/Pełnomocnik Dziekana ds. równego traktowania
- ☐ Dział ds. Osób Niepełnosprawnych UJ
- ☐ Dział Obsługi Studentów Zagranicznych UJ
- ☐ Centrum Wsparcia Dydaktyki UJ
- ☐ Sekcja do spraw Dydaktyki i Karier Akademickich CM
- ☐ Studencki Ośrodek Wsparcia i Adaptacji UJ
- ☐ Pracownik akademicki (osoba prowadząca zajęcia dydaktyczne)
- ☐ Pracownik administracji
- ☐ Kierownik domu studenckiego/przedstawiciele Fundacji „Bratniak”
- ☐ Prokuratura
- ☐ Policja

BEZ11

Dlaczego nie zgłosiłaś (-eś, -oś) tej niebezpiecznej sytuacji (tych niebezpiecznych sytuacji)?
Możesz wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- ☐ Z powodu braku wiary, że zgłoszenie by coś dało
- ☐ Z obawy przed sformalizowaną procedurą
- ☐ Z obawy przed konsekwencjami zgłoszenia sprawy
- ☐ Z powodu wstydu
- ☐ Z powodu braku wiedzy, do kogo należało się zwrócić
- ☐ Z powodu błahości sytuacji
- ☐ Ponieważ chciałam (-em, -om) zapomnieć już o tej sytuacji
- ☐ Zgłosiła inna osoba
- ☐ Trudno powiedzieć
- ☐ Nie chcę odpowiadać na to pytanie

BEZ13

Czy ktoś z Twoich kolegów/koleżanek znalazł się w niebezpiecznej sytuacji w bieżącym roku akademickim na UJ?

- ☐ Tak
- ☐ Nie
- ☐ Nie wiem
- ☐ Nie chcę odpowiadać na to pytanie

BEZ14

Jakiej niebezpiecznej sytuacji (jakich niebezpiecznych sytuacji) doświadczył/doświadczyła Twój/Twoja kolega/koleżanka na UJ? Możesz wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- ☐ Agresji i przemocy fizycznej (np. bicia, popychania, szarpania, płucia, podchodzenia zbyt blisko, rzucania przedmiotami)
- ☐ Agresji i przemocy werbalnej (np. podniesionego głosu i krzyków, przekleństw, używania zwrotów powszechnie uważanych za obraźliwe, dokuczania, przezywania, wyśmiewania, wyszydzania, obrażania, ośmieszania, rozpowszechniania plotek)
- ☐ Agresji i przemocy niewerbalnej (np. obraźliwych miny i gestów, agresywnych gestów)
- ☐ Agresji i przemocy relacyjnej (np. agresji bez fizycznego kontaktu, polegającej na działaniach, które prowadzą do obniżenia czyjegoś statusu w grupie, wykluczenia z grupy, izolowania, pomijania, nieodzywiania się)
- ☐ Agresji i przemocy telefonicznej (np. obraźliwych smsów, natarczywych telefonów, głuchych telefonów)
- ☐ Agresji i przemocy cyfrowej (np. obraźliwych e-maili, regularnych nieprzyjemnych wiadomości, wpisów na portalach społecznościowych, umieszczania w internecie ośmieszających zdjęć lub filmów, upubliczniania prywatnych materiałów i wiadomości, agresywnych ataków na czacie lub w ramach grupy dyskusyjnej, podszywania się pod inną osobę, kradzieży tożsamości)
- ☐ Śledzenia i nękania
- ☐ Zastraszania, grożenia, manipulacji, szantażu (w tym szantażu emocjonalnego)

- ☐ Molestowania seksualnego (np. seksistowskich komentarzy, komentowania wyglądu, dotykania w sposób naruszający granice, przemocy na tle seksualnym)
- ☐ Braku przestrzegania warunków w zakresie higieny kształcenia (np. nieprzestrzegania obostrzeń wprowadzonych w związku z pandemią, braku strojów ochronnych w laboratoriach, nieprzestrzegania procedur obowiązujących w kontakcie z materiałem biologicznym)
- ☐ Zagrożenia związanego z nieprzestrzeganiem warunków technicznych budynków i pomieszczeń uczelni oraz przynależnych do nich terenów (np. uszkodzone sprzęty w sali zajęciowej, śliskie schody, uszkodzony chodnik)
- ☐ Kradzieży
- ☐ Zagrożenia o charakterze terrorystycznym
- ☐ Innej – jakiej?:
- ☐ Trudno powiedzieć

BEZ15

Jeśli w odniesieniu do sytuacji naruszających bezpieczeństwo osobiste, których doświadczyłaś (-eś, -oś) Ty albo inne osoby studiujące lub przygotowujące rozprawy doktorskie, masz jeszcze dodatkowe uwagi, spostrzeżenia, refleksje, zapraszamy do podzielenia się nimi.

Odpowiedź otwarta

- ☐ Nie mam

BEZ16

Jeśli masz pomysły na to, co warto zrobić, by poprawić bezpieczeństwo osób studiujących i przygotowujących rozprawy doktorskie na Uniwersytecie Jagiellońskim podziel się nimi, proszę.

Odpowiedź otwarta

- ☐ Nie mam

MODUŁ II. RÓWNE TRAKTOWANIE**DEFINICJA**

Na potrzeby badania równe traktowanie zdefiniowano jako sytuację sprawiedliwego postępowania, które nie prowadzi do traktowania kogoś mniej korzystnie od innej osoby znajdującej się w porównywalnej sytuacji.

ROW01

Jak ogólnie oceniasz poziom równego traktowania osób studiujących i przygotowujących rozprawy doktorskie na Uniwersytecie Jagiellońskim?

- ☐ Bardzo nisko
- ☐ Nisko
- ☐ Wysoko
- ☐ Bardzo wysoko
- ☐ Ani nisko, ani wysoko

ROW02

Czy w bieżącym roku akademickim zdarzyło Ci się być nierówno potraktowaną (-ym)?

- ☐ Tak
☐ Nie
☐ Nie chcę odpowiadać na to pytanie

ROW03

Co, według Ciebie, było powodem nierównego traktowania? Możesz wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- ☐ Płeć
☐ Orientacja seksualna
☐ Tożsamość płciowa
☐ Światopogląd
☐ Religia/wyznanie
☐ Niepełnosprawność
☐ Stan zdrowia
☐ Wiek
☐ Pochodzenie (miasto/wieś)
☐ Ukończenie studiów poprzedniego stopnia na uczelni innej niż UJ
☐ Studiowany kierunek
☐ Tryb studiów (stacjonarny/niestacjonarny)
☐ Pochodzenie etniczne
☐ Narodowość
☐ Kolor skóry
☐ Język/regionalizm/gwara/dialekt/akcent
☐ Przynależność do subkultury
☐ Status społeczno-ekonomiczny
☐ Rodzicielstwo
☐ Opieka nad osobą zależną inną niż dziecko
☐ Inny powód – jaki?:
☐ Nie wiem z jakiego powodu

ROW04

Kto potraktował Cię nierówno ze wskazanych w poprzednim pytaniu powodów? Możesz wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- ☐ Kolega/koleżanka/osoba ze studiów
☐ Pracownik akademicki (osoba prowadząca zajęcia dydaktyczne)
☐ Pracownik administracji
☐ Osoba związana z akademikiem (osoba zatrudniona lub zamieszkująca w akademiku)
☐ Rezygnuję z odpowiedzi

ROW05

Opisz, na czym polegała ta sytuacja (te sytuacje).

Odpowiedź otwarta

ROW06

Zaznacz, czy ta sytuacja (te sytuacje) miała (miały) wpływ na Twoje studia?

- ☐ [powód/osoba z pytania ROW04]
☐ Żadna

ROW07

W jaki sposób ta sytuacja (te sytuacje) wpłynęła

(wpłynęły) na Twoje studia?
 Możesz wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- ☐ Zniechęciła (zniechęciły) mnie do uczęszczania na zajęcia
☐ Spowodowała (spowodowały) spadek motywacji do nauki
☐ Spowodowała (spowodowały) trudności w skupieniu na nauce
☐ Uniemożliwiła (uniemożliwiły) mi czasowo udział w zajęciach
☐ Spowodowała (spowodowały) wydłużenie mojej edukacji
☐ Spowodowała (spowodowały) problemy zdrowotne
☐ Trudno powiedzieć

ROW08

Zaznacz, czy powiedziałaś (-eś, -oś) komuś o tej sytuacji (tych sytuacjach)?

- ☐ [powód/osoba z pytania ROW04]
☐ Nikomu o żadnej nie powiedziałam (-em, -om)

ROW09

Komu powiedziałaś (-eś, -oś) o tej sytuacji (o tych sytuacjach)?
 Możesz wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- ☐ Rektorowi lub prorektorowi
☐ Dziekanowi lub prodziekanowi
☐ Dyrektorowi jednostki lub jego zastępcy
☐ Opiekunowi roku
☐ Działowi ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ
☐ Rzecznikowi Praw i Wartości Akademickich UJ
☐ Samorządowi Studentów
☐ Towarzystwu Doktorantów
☐ Pełnomocnikowi Dziekana ds. bezpieczeństwa i zapobiegania dyskryminacji / Pełnomocnikowi Dziekana ds. równego traktowania
☐ Działowi ds. Osób Niepełnosprawnych UJ
☐ Działowi Obsługi Studentów Zagranicznych UJ
☐ Centrum Wsparcia Dydaktyki UJ
☐ Sekcji do spraw Dydaktyki i Karier Akademickich CM
☐ Studenckiemu Ośrodkowi Wsparcia i Adaptacji UJ
☐ Pracownikowi akademickiemu (osobie prowadzącej zajęcia dydaktyczne)
☐ Pracownikowi administracji
☐ Kierownikowi domu studenckiego / przedstawicielom Fundacji „Bratniak”
☐ Lekarzowi
☐ Prokuraturze
☐ Policji
☐ Pracownikowi organizacji pozarządowej
☐ Komuś z rodziny
☐ Przyjacielowi/przyjaciółce

ROW10

Zaznacz, czy zgłosiłaś (-eś, -oś) w formalny sposób komuś tę sytuację?

- ☐ [powód/osoba z pytania ROW04]
☐ Nikomu żadnej nie zgłosiłam (-em, -om)

ROW11

Jakie były losy zgłoszenia? Wskaż w odniesieniu do każdej osoby lub instytucji.

- ☐ Przyjęto zgłoszenie i podjęto stosowne kroki
☐ Przyjęto zgłoszenie i podjęto niezadowalające kroki
☐ Przyjęto zgłoszenie, lecz nie podjęto żadnych kroków
☐ Przyjęto zgłoszenie, ale nie wiem, na jakim jest etapie procedowania
☐ Nie przyjęto zgłoszenia
☐ Nie dotyczy
☐ Rektor lub prorektor
☐ Dziekan lub prodziekan
☐ Dyrektor jednostki lub jego zastępca
☐ Opiekun roku
☐ Dział ds. Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ
☐ Rzecznik Praw i Wartości Akademickich UJ
☐ Samorząd Studentów
☐ Towarzystwo Doktorantów
☐ Pełnomocnik Dziekana ds. bezpieczeństwa i zapobiegania dyskryminacji/Pełnomocnik Dziekana ds. równego traktowania
☐ Dział ds. Osób Niepełnosprawnych UJ
☐ Dział Obsługi Studentów Zagranicznych UJ
☐ Centrum Wsparcia Dydaktyki UJ
☐ Sekcja do spraw Dydaktyki i Karier Akademickich CM
☐ Studencki Ośrodek Wsparcia i Adaptacji UJ
☐ Pracownik akademicki (osoba prowadząca zajęcia dydaktyczne)
☐ Pracownik administracji
☐ Kierownik domu studenckiego/przedstawiciele Fundacji „Bratniak”
☐ Lekarz
☐ Prokuratura
☐ Policja

ROW12

Dlaczego nie zgłosiłaś (-eś, -oś) tej sytuacji (tych sytuacji)? Możesz wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- ☐ Z powodu braku wiary, że zgłoszenie by coś dało
☐ Z obawy przed sformalizowaną procedurą
☐ Z obawy przed konsekwencjami zgłoszenia sprawy
☐ Z powodu wstydu
☐ Z powodu braku wiedzy, do kogo należało się zwrócić
☐ Z powodu błahości sytuacji
☐ Ponieważ chciałam (-em, -om) zapomnieć już o tej sytuacji
☐ Zgłosiła inna osoba
☐ Trudno powiedzieć
☐ Nie chcę odpowiadać na to pytanie

ROW13

Czy ktoś z Twoich kolegów/koleżanek został nierówno potraktowany w bieżącym roku akademickim na UJ?

- ☐ Tak
☐ Nie
☐ Nie wiem
☐ Nie chcę odpowiadać na to pytanie

ROW14

Co, według Ciebie, było powodem nierównego potraktowania Twojego kolegi/Twojej koleżanki? Możesz wybrać więcej niż jedną odpowiedź.

- ☐ Płeć
☐ Orientacja seksualna
☐ Tożsamość płciowa
☐ Światopogląd
☐ Religia/wyznanie
☐ Niepełnosprawność
☐ Stan zdrowia
☐ Wiek
☐ Pochodzenie (miasto/wieś)
☐ Ukończenie studiów poprzedniego stopnia na uczelni innej niż UJ
☐ Studiowany kierunek
☐ Tryb studiów (stacjonarny/niestacjonarny)
☐ Pochodzenie etniczne
☐ Narodowość
☐ Kolor skóry
☐ Język/regionalizm/gwara/dialekt/akcent
☐ Przynależność do subkultury
☐ Status społeczno-ekonomiczny
☐ Rodzicielstwo
☐ Opieka nad osobą zależną inną niż dziecko
☐ Inny powód – jaki?:
☐ Trudno powiedzieć

ROW15

Jeśli w odniesieniu do sytuacji nierównego traktowania, których doświadczyłaś (-eś, -oś) Ty albo inne osoby studiujące lub przygotowujące rozprawy doktorskie, masz jeszcze dodatkowe uwagi, spostrzeżenia, refleksje, zapraszamy do podzielenia się nimi.

- ☐ *Odpowiedź otwarta*
☐ Nie mam

ROW16

Jeśli masz pomysły na to, co warto zrobić, by osoby studiujące i przygotowujące rozprawy doktorskie na Uniwersytecie Jagiellońskim czuły się sprawiedliwie i równo traktowane, podziel się nimi, proszę.

- ☐ *Odpowiedź otwarta*
☐ Nie mam

BEZROW01

Oceń, w jakim stopniu zgadzasz się z poniższymi stwierdzeniami.

- ☐ Jeśli na uczelni stanie się coś złego, to mam przekonanie, że ktoś z UJ na to zareaguje.
- ☐ Jeśli na uczelni stanie się coś złego, to wiem, do kogo z UJ zwrócić się o pomoc.
- ☐ Jeśli na uczelni stanie się coś złego, to wiem jakiego rodzaju wsparcia mogę oczekiwać ze strony uczelni.
- ☐ Informacje o tym, na jakie wsparcie ze strony uczelni mogę liczyć są łatwo dostępne.
- ☐ Informacje o tym, na jakie wsparcie ze strony uczelni mogę liczyć są zrozumiałe.
- ☐ Zdecydowanie się nie zgadzam
- ☐ Nie zgadzam się
- ☐ Ani się zgadzam, ani się nie zgadzam
- ☐ Zgadzam się
- ☐ Zdecydowanie się zgadzam

MODUŁ III. INFORMACJE ZWROTNE

INF01

Jeśli jest coś, o co nie spytaliśmy, możesz to wyrazić w tym miejscu.

- Odpowiedź otwarta*
- ☐ Niczego nie brakuje
 - ☐ Nie wiem

INF02

Jeśli uważasz, że pewne elementy naszej ankiety powinny zostać udoskonalone lub dostrzegasz błędy w jej działaniu, to zostaw nam informację.

- Odpowiedź otwarta*
- ☐ Wszystko działa dobrze
 - ☐ Nie wiem

METRYCZKA

M01

Proszę podaj swoją płeć.

- ☐ Kobieta
- ☐ Mężczyzna
- ☐ Niebinarna
- ☐ Inna
- ☐ Nie chcę odpowiadać na to pytanie

Dziękujemy za wypełnienie ankiety!
Pytania, wątpliwości i sugestie dotyczące badania
możesz zgłaszać na adres:
badania.bezpieczni@uj.edu.pl

Zespół Działu Bezpieczeństwa i Równego Traktowania – Bezpieczni UJ
www.bezpieczni.uj.edu.pl

www.bezpieczni.uj.edu.pl

